

Budget 2026 och plan för 2027 – 2028

Ordförandeförslag

BUDGET OCH PLAN

Innehåll

INLEDNING	2
BUDGETPROCESSEN	4
ORDFÖRANDENS FÖRSLAG I KORTHET	5
MÅL 2026	6
FINANSIELLA MÅL	8
RESULTAT ENLIGT BALANSKRAV	8
SOLIDITET	8
SOLIDITET INKLUSIVE PENSIONSÅTAGANDEN	8
SJÄLVFINANSIERINGSGRAD AV NETTOINVESTERINGAR	8
EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	9
FINANSIERING OCH LIKVIDITET	10
PENSIONSSKULD	10
ORDFÖRANDENS BUDGETFÖRSLAG 2026	11
NÄMNDERNAS NETTOKOSTNADER	12
PENSIONS KOSTNADER	13
INTERNRÄNTA	14
SKATTEINTÄKTER (NETTO)	15
FINANSNETTO	16
ORDFÖRANDES BUDGETFÖRSLAG 2026 OCH PLAN 2027–2028	17
INVESTERINGSBUDGET 2026 OCH PLAN 2027–2028	18
FASTSTÄLLANDE AV KOMMUNENS MÅL	19
ORDFÖRANDENS FÖRSLAG TILL BESLUT	19
KOMMUNSTYRELSEN	19
ORDFÖRANDENS FÖRSLAG TILL BESLUT	21
VALNÄMNDEN	21
ORDFÖRANDENS FÖRSLAG TILL BESLUT	21
ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN	21
ORDFÖRANDENS FÖRSLAG TILL BESLUT	21
MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN	22
ORDFÖRANDENS FÖRSLAG TILL BESLUT	23
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	23
ORDFÖRANDENS FÖRSLAG TILL BESLUT	24
TEKNISKA NÄMNDEN	25
ORDFÖRANDENS FÖRSLAG TILL BESLUT	27
UTBILDNINGSNÄMNDEN	27
ORDFÖRANDENS FÖRSLAG TILL BESLUT	30
SOCIALNÄMNDEN	30
ORDFÖRANDENS FÖRSLAG TILL BESLUT	33
FINANSIERING	33
ORDFÖRANDENS FÖRSLAG TILL BESLUT	34
REVISION	35
ORDFÖRANDENS FÖRSLAG TILL BESLUT	35
REVIDERING AV RIKTLINJER FÖR EKONOMISTYRNING	35
ORDFÖRANDENS FÖRSLAG TILL BESLUT	35
REVIDERING AV RIKTLINJER FÖR INVESTERINGAR OCH EXPLOATERING	35
ORDFÖRANDENS FÖRSLAG TILL BESLUT	36

En budget för barn och ungas välmående

Danderyd är en fantastisk kommun. Vi som bor här rankar Danderyd i topp att leva och bo i. Med en av Sveriges lägsta skatter levererar vi högkvalitativ välfärd till invånarna. Danderyds skolelever har högst betyg i hela landet för fjärde året i rad. Två tredjedelar av de äldre anser att äldreomsorgen fungerar bra, långt över riksgenomsnittet. Kommunen erbjuder bästa platsen i länet och näst bästa i landet att utveckla och driva sitt företag på när företagen själva får säga vad de tycker. Vår trädgårdsstad och vackra grönområden gör vardagen och fritiden trivsammare. Vi är en grön kommun med flera motionsspår, utegym och natursköna platser att träna på. Tack vare kommunens planer och planering för friluftsliv, information och samarbete samt aktiviteter och insatser blev Danderyd 2025 utsedd till bästa friluftskommunen i länet.

Grunden för god kvalitet i kommunens verksamheter är en robust ekonomi i balans tillsammans med nöjda medarbetare som har fokus på kvalitet. En stabil ekonomi med låg skatt som innebär stor ekonomisk frihet för invånarna är därför i fokus för budget 2026. Det ställer krav på en effektiv verksamhet.

Danderyd betalar idag i särklass mest per invånare till det kommunala utjämningssystemet. För 2026 budgeteras kommunen betala 935 miljoner kronor. Det motsvarar nästan kommunens totala kostnader för utbildningsnämnden – all skola och förskola. Systemet innebär en helt orimlig börda för Danderyds invånare, och vi arbetar kontinuerligt för en förändring av systemet.

Osäkerheten är fortsatt hög med en orolig omvärld. Regeringen har visserligen pressat ned inflationen från 10 procent till 3 procent men det finns många andra osäkerhetsfaktorer som påverkar hur ekonomin i landet och i vår kommun ser ut. Allt ifrån pensioner, inflation, räntor och demografisk utmaning.

I Danderyd är demografin en stor utmaning. I takt med att barnafödandet går ner, går antalet äldre upp. Antalet elever minskar enligt prognoserna med 1000 elever på 10 år. Antalet äldre 80+ år ökar enligt prognoserna med nästan 30 procent på mindre än 10 år. Det är en utmaning att ställa om när renoveringsbehovet av skolor och förskolor är stort samtidigt som vi behöver säkerställa högkvalitativ omsorg för äldre personer, exempelvis med tillräckligt antal platser på vård- och omsorgsboenden för äldre. Under 2026 planeras omfattande investeringar i skolfastigheter på ca 55–60 miljoner kronor. Investeringar i vård- och omsorgsboenden uppgår till ca 30–35 miljoner kronor.

Mot bakgrund av de risker som kommer med ökat antal skyfall ser budgeten även till att prioritera investeringar i klimatanpassningsåtgärder i Nora för att förhindra skador. Det är ett viktigt steg för att förebygga negativa effekter av skyfall för kommunen och fastighetsägare.

Mot bakgrund av den kraftiga demografiska omställning som kommunen befinner sig i krävs ekonomiska verktyg för att stötta verksamheterna att bibehålla höga kvaliteter. Därför inför vi nu en ekonomisk reserv som kan användas för att skjuta till ekonomiska medel till verksamheterna om något oväntat skulle inträffa. På så sätt bidrar den ekonomiska reserven till att säkra kvaliteten i framtiden.

Danderyd har bland Sveriges bästa skolor. Eleverna i årskurs 9 går ut med högst meritvärde i hela landet. Våra skolor har de senaste 10 åren fått mycket väl godkänt - helt utan anmärkningar - när Skolinspektionen genomför tillsyn. Personalen i skolan är den mest nöjda i hela kommunen, trots den stora omställning deras verksamhet är inne i. Skolans förutsättningar handlar om kompetenta lärare, om god arbetsmiljö för alla i skolan, om

BUDGET OCH PLAN

motivation och trygghet med arbetsro. Det handlar också om förväntningar på elever och deras förmåga. För att möjliggöra detta satsar vi på skolan genom att ha en av länets högsta skolpeng och genom att rusta skolor till en god standard.

Utvecklingen av ungdomars och unga vuxnas psykiska hälsa har dock försämrats kraftigt under de senaste åren. Särskilt bland flickor har psykisk ohälsa blivit allt vanligare. Stress, oro och ångest är idag ett vanligt inslag i ungdomarnas vardag. Vi ser mycket allvarligt på utvecklingen. Det är en oroande samhällstrend där åtgärder behöver vidtas. Samtidigt är det viktigt att de åtgärder som genomförs får effekt.

För att stötta ungdomar i deras vardag har Danderyd bland annat inrättat skolsociala team, ett samarbete mellan skola och socialtjänst som ger tidigt och samordnat stöd för att öka elevers skolnärvaro. Utöver det stöd som skolsociala team ger gör Ungt fokus ett viktigt arbete för att stötta unga. Ungt fokus samlar kommunens verksamheter för ungdomar bestående av ungdomskoordinatorer, ungdomscentrum och Demo kultur- och aktivitetshus. Därutöver har elevhälsan utvecklats. Den har centraliserats för att få en ökad samordning mellan elevhälsa, BUP och socialförvaltningen. En digital ingång till ungdomarna har provats. Det här är en kvalitetshöjning som ökat på nöjdheten bland elever och lärare. I Skolinspektionens senaste enkät svarade 74 procent av Danderyds elever i årskurs 8 att det idag är lätt att få hjälp av elevhälsan. Sammantaget har centraliseringen av elevhälsan fått mycket goda effekter på Danderyds elever.

Det bedrivs redan idag en bra verksamhet för att fånga upp unga som inte mår bra men vi ska göra mer.

Därför gör vi i budgeten en kraftfull politisk satsning om 11 miljoner kronor för barn och ungas välmående. Resurser som fördelas på skola, omsorg och kultur och fritid. Satsningen syftar till att stärka förebyggande insatser och stöd för barn och unga, bland annat genom utökade resurser till tidiga insatser i skolan och förbättrade samverkansformer mellan socialtjänst, skola, kultur och fritid samt andra aktörer för att främja en trygg och hälsosam uppväxtmiljö.

Slutligen bekräftas uppdraget om att ta fram en egen Kulturkanon för Danderyds kommun i budget för 2026. På så sätt ser vi till att värna och lyfta Danderyds rika kulturarv.

Genom att våga prioritera, hålla fokus på kvalitet och utveckling, lyssna till invånare och företagare, klarar vi att hålla låg skatt med välutvecklade och uppskattade verksamheter i Danderyd - både idag och imorgon.

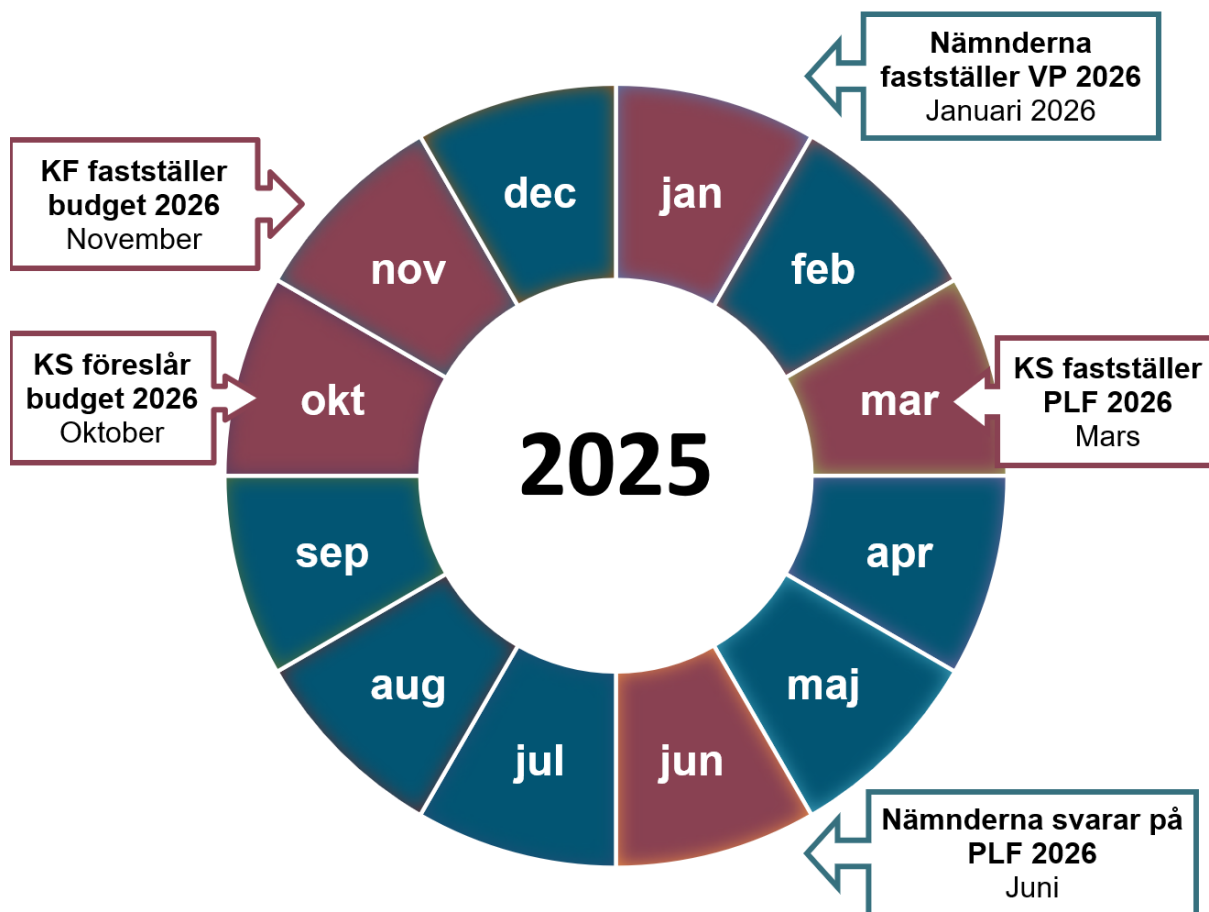
Kommunstyrelsens ordförande

Budgetprocessen

Planeringsförutsättningar och direktiv för budget 2026 och plan 2027–2028 anger de ekonomiska förutsättningarna för budgetarbetet tre år framåt i tiden och inleder arbetet med budgetprocessen. Planeringsförutsättningar och direktiv till budget är ett tjänstemannaförslag som bereds inom kommunledningskontorets ekonomiavdelning under perioden december 2024 – februari 2025 och baserar sig på budget 2025 och plan 2026–2027, kommunens riktlinjer för ekonomistyrning samt SKR:s prognoser. Planeringsförutsättningar och direktiv för budget 2026 och plan 2027–2028 fastställs av kommunstyrelsen under mars månad. Under perioden mars - juni bereder respektive förvaltning/kontor nämndernas förslag till budget som beslutas i respektive nämnd senast juni månad. Nämndernas förslag till budget utgör sedan underlag till kommunens budget för vilken förslag beslutas och lämnas av kommunstyrelsens ordförande till kommunstyrelsen under oktober. Budgeten fastställs slutligen av kommunfullmäktige under november. Under perioden december 2025 – januari 2026 fastställer nämnderna sina verksamhetsplaner.

Årshjulet nedan visar arbetsprocessen med budgetarbetet.

Ordförandens förslag i korthet

För 2026 höjs peng och check med i genomsnitt 2 procent och för övrig verksamhet kompenseras löner och priser med 1 procent. Personalkostnadspålägget (PO-pålägg) minskar år 2026 och det motsvarar en minskning av nämndernas personalkostnader med cirka 1 procent. Effekten blir att barn, unga och äldre verksamheten kompenseras med cirka 3 procent och övriga verksamheter med cirka 2 procent för 2026. För 2027 och 2028 höjs peng och check med i genomsnitt 1 procent och löner och priser kompenseras med 1 procent. Utöver uppräknings för priser, löner, peng och check ges nämnderna full kompensation för ökade kapitalkostnader och volymer för 2026–2028.

Ordförandens förslag till budget innebär ett positivt resultat enligt balanskravet om 8,7 miljoner kronor, vilket är samma resultat som budget 2025. En ekonomisk reserv om 15,0 miljoner kronor budgeteras som en försäkring vid oförutsedda händelser och ekonomiska svängningar under budgetåret. Reserven ger kommunen viss möjlighet att hantera ökade kostnader och minskade skatteintäkter utan att äventyra kvaliteten på välfärdstjänster eller långsiktig hållbarhet. Genom att ha en reserv kan kommunen agera proaktivt och minska ryckighet i beslutsfattandet på olika nivåer i organisationen, vilket skapar trygghet för både invånare och beslutsfattare.

Danderyd gör en politisk satsning om 11,0 miljoner kronor på barn och ungas välmående. Denna satsning syftar till att stärka förebyggande insatser och stöd för barn och unga. Bland annat genom utökade resurser till tidiga insatser i skolan och förbättrade samverkansformer mellan socialtjänst, skola, kultur och fritid samt andra aktörer för att främja en trygg och hälsosam uppväxtmiljö.

Förslaget tillför 53,5 miljoner kronor till nämnderna jämfört med budget 2025 och innehåller bland annat följande:

Skola: Erhåller satsning på barns och ungas välmående med 5,0 miljoner kronor. Uppräkning av peng uppgår till 2 procent för alla barn- och skolformer med undantag för gymnasiet som ges en uppräkning med 2,1 procent, i och med gemensamt fattade regionala beslut inom ramen för Storstockholm. Sammanlagt motsvarar uppräkningarna cirka 20 miljoner kronor.

Omsorg: Erhåller satsning på barns och ungas välmående med 4,0 miljoner kronor. Uppräkning av peng och check med 2 procent motsvarande cirka 8 miljoner kronor.

Kultur och fritid: Erhåller satsning på barns och ungas välmående med 2,0 miljoner kronor.

Övriga nämner förväntas bidra till utvecklingsarbetet kring barn och ungas välmående, utan särskilda ekonomiska tillskott.

Tekniska nämnden kommer under 2026 att utföra planerat underhåll på skolfastigheter om cirka 55–60 miljoner kronor, på vård- och omsorgsboende om cirka 30–35 miljoner kronor och på förskola och kultur- och fritidslokaler om cirka 10–15 miljoner kronor.

Mål 2026

Avsnittet nedan redogör för de mål som definieras som verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. Om kommunen uppfyller minst 70 procent och uppfyller delvis minst 10 procent av de verksamhetsmässiga målen anser kommunen att kravet på god ekonomisk hushållning är uppfyllt gällande verksamhetsmässiga målen. De verksamhetsmässiga målen utgör 50 procent av den samlade bedömningen av god ekonomisk hushållning.

Kommunens vision är vägledande i kommunens och nämndernas målarbete. I visionen finns fem övergripande strategiområden med syfte att tydliggöra visionens intentioner och inriktning för kommunens verksamheter (Hög kvalitet, Stor valfrihet, Hög attraktivitet, Hög effektivitet och Hållbar utveckling).

Förslag till mål enligt tabellen nedan har lämnats i nämndernas budgetunderlag. Målen ingår även i nämndernas kommande verksamhetsplaner. Nämndernas verksamhetsplaner innehåller en utökad beskrivning av målen, hur de ska uppfyllas och följas upp.

Nämnd	Förslag till mål
Kommunstyrelsen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunen har en hög servicenivå och en väl fungerande kommunikation med dem som bor och verkar i kommunen (Hög kvalitet) 2. Kommunen upplevs som trygg och säker. (Hög attraktivitet) 3. Kommunen är en attraktiv arbetsgivare som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv (Hög attraktivitet) 4. Kommunen har en långsiktig strategi för upprätthållandet av en stabil ekonomi och effektiv verksamhet. (Hög effektivitet) 5. Kommunen präglas av en god och hälsosam miljö och arbetar för en hållbar utveckling för kommande generationer. (Hållbar utveckling)
Kultur- och fritidsnämnden	<ol style="list-style-type: none"> 1. I kommunen finns kultur- och fritidsaktiviteter med hög kvalitet för alla invånare med fokus på barn, ungdomar och äldre. (Hög kvalitet) 2. Kultur- och fritidsnämnden skapar förutsättningar för ett rikt och levande föreningsliv och för aktiviteter som attraherar, inspirerar och utgår från invånarnas efterfrågan. (Stor valfrihet) 3. Kultur- och fritidsnämnden främjar barns, ungdomars samt äldres hälsa. (Hög attraktivitet) 4. Kultur- och fritidsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. (Hög attraktivitet) 5. Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt med högt deltagande. (Hög effektivitet) 6. I kommunen bedrivs kultur- och fritidsaktiviteter med så liten påverkan på klimat och miljö som möjligt. (Hållbar utveckling)
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden erbjuder en god service och har en hög tillgänglighet för kommunens invånare. (Hög kvalitet) 2. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har en god kompetensförsörjning och erbjuder en attraktiv arbetsplats för anställda. (Hög attraktivitet) 3. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har digitala detaljplaner från och med D1 och senare. (Hållbar utveckling) 4. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beaktar grönytefaktor (GYF) i nya detaljplaner för att skapa attraktiva och mer hållbara miljöer (Hållbar utveckling)
Socialnämnden	<ol style="list-style-type: none"> 1. Socialförvaltningens insatser är lätt tillgängliga och av hög kvalitet. (Hög kvalitet) 2. Socialförvaltningen utvecklar digitala lösningar för att förbättra kommunens service och insatser. (Hög kvalitet) 3. Alla kommuninvånare som kommer i kontakt med socialförvaltningen ska få adekvat stöd och hjälp. Under 2026 är det fortsatt fokus att utveckla stödet kring våld i nära relationer. (Hög kvalitet)

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Kommuninvånarna har möjlighet att välja bland ett brett utbud av insatser. (Stor valfrihet) 5. Socialförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare med en god arbetsmiljö. (Hög attraktivitet) 6. Socialförvaltningen bedriver förebyggande arbete och kännetecknas av god ekonomisk hushållning. (Hög effektivitet) 7. Socialförvaltningens insatser är jämlika och jämställda. (Hållbar utveckling).
Tekniska nämnden	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tekniska nämnden ska ha en god kommunikation med medborgare. (Hög kvalitet) 2. Tekniska nämnden ska ha en god kundnöjdhet. (Hög kvalitet) 3. Tekniska nämnden ska ha nöjda medborgare, kunder och abonnenter. (Hög attraktivitet) 4. Tekniska nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. (Hög attraktivitet) 5. Tekniska nämnden ska vara en professionell beställare. (Hög attraktivitet) 6. Tekniska nämnden ska ha en effektiv verksamhet. (Hög effektivitet) 7. Tekniska nämnden ska ha en långsiktig tillgångsförvaltning. (Hög effektivitet) 8. Tekniska nämnden ska ge goda förutsättningar för social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. (Hållbar utveckling) 9. Tekniska nämnden ska ha stärkt förmågan utifrån krisberedskap, säkerhet och klimatförändringar. (Hållbar utveckling)
Utbildningsnämnden	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alla barn och elever i Danderyds verksamheter ges, utifrån sina individuella förutsättningar, stöd och stimulans för att nå så långt som möjligt i sin utbildning. (Hög kvalitet) 2. Alla barn och elever i Danderyds verksamheter är trygga och mår bra i förskolan och skolan. (Hög kvalitet) 3. Danderyds elever har Sveriges högsta kunskapsresultat med avseende på betyg och nationella prov. (Hög kvalitet) 4. I Danderyds kommun finns en stor valfrihet i utbudet av förskolor och skolor. (Stor valfrihet) 5. De kommunala enheterna i Danderyd har balans mellan efterfrågan och utbud av platser i förskola och skola. (Hög effektivitet) 6. Utbildningsnämndens verksamheter (egenregi) i Danderyds kommun bedrivs kostnadseffektivt. (Hög effektivitet) 7. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. (Hållbar utveckling)
Överförmyndarnämnden	<ol style="list-style-type: none"> 1. I Danderyds kommun är personalen tillgänglig och ger en god service till invånarna. (Hög kvalitet) 2. Nämnden ska utöva tillsyn på ett effektivt och rättssäkert sätt. (Hög effektivitet)

Finansiella mål

Tabell 1, finansiella mål

Tabellen nedan visar kommunens finansiella mål under budget och planperioden 2026–2028. Målen ska vägas in i bedömningen av god ekonomisk hushållning enligt kommunallagens krav. Om kommunen uppfyller alla finansiella mål anser kommunen att kravet på god ekonomisk hushållning är uppfyllt gällande finansiella mål. Finansiella mål utgör 50 procent av den samlade bedömningen av god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål (%)	2025	2026	2027	2028
Resultat enligt balanskrav	0 %	1 %	2 %	3 %
Soliditet	50 %	50 %	50 %	50 %
Soliditet inklusive pensionsåtaganden	35 %	35 %	35 %	35 %
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	35 %	50 %	50 %	50 %

Budgetförslaget 2026 och planen för 2027–2028 innebär att kommunens samtliga finansiella mål bedöms uppnås.

Resultat enligt balanskrav

Resultat enligt balanskrav är årets resultat exklusive exploateringsintäkter justerat för samtliga realisationsvinster. Mål för resultat enligt balanskrav är satt till minst 1 procent av skatteintäkterna netto år 2026 för att sedan öka till 3 procent 2028. Indikator 2025 är satt till 0 procent och utfallet prognostiseras till 4 procent.

Soliditet

Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats av eget kapital, och är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Indikator för soliditeten är satt till minst 50 procent. Indikator 2025 är satt till 50 procent och utfallet prognostiseras till 54 procent 2025.

Soliditet inklusive pensionsåtaganden

Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats av eget kapital, och är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Indikator för soliditet inklusive pensionsåtaganden är satt till minst 35 procent. Indikator 2025 är satt till 35 procent och utfallet prognostiseras till 43 procent 2025.

Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar

Självfinansieringsgraden visar hur stor andel av investeringarna som kommunen kan investera med eget kapital. Självfinansieringsgraden påverkas av kommunens resultatnivå och avskrivningar samt investeringsvolym. Indikator för självfinansieringsgraden av nettoinvesteringar är satt till minst 50 procent. Indikator 2025 är satt till 35 procent och utfallet prognostiseras till 44 procent 2025.

Kommunens ägarlån (medlemslån) till Käppalaförbundet och Norrvatten exkluderas i beräkningen av självfinansieringsgraden.

Ekonomiska förutsättningar

Resultatet för 2025 prognostiseras positivt till cirka 82 miljoner kronor enligt balanskravet, jämfört med budget om 8,7 miljoner kronor. Kommunen har under åren 2020–2024 redovisat starka ekonomiska resultat. De starka resultaten dessa år har lagt grunden till en stabil och robust ekonomi som har kunnat möta den pågående lågkonjunkturen och delfinansierat kommunens investeringar och ägarlån till kommunalförbunden Käppala och Norrvatten.

Låneskulden prognostiseras att vid slutet av 2025 uppgå till 800,0 miljoner kronor. Jämfört med 2020 är låneskulden oförändrad. Kommunen har under året nyupplånat 100,0 miljoner kronor.

Kommunens resultat exklusive exploateringsintäkter bör uppgå till minst två procent av skatteintäkter (netto) över en treårig period. Vid en hög investeringstakt – definierad som investeringar över 15 procent av skatteintäkter (netto) – bör kommunens resultat överstiga två procent. Självfinansieringsgraden bör vara minst 50 procent.

Sveriges ekonomi växer långsamt i år, både när det gäller BNP (hur mycket landet producerar) och sysselsättning (antalet jobb). Detta beror delvis på en svag start på året, enligt preliminär statistik. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tror inte att ekonomin tar fart ordentligt förrän under 2026. En faktor som kan öka BNP-tillväxten nästa år är att företag börjar investera mer, men just nu bromsas investeringar av osäkerhet kring global handel. Världsekonomin påverkas negativt av handelskonflikter och geopolitiska spänningar. Utrikeshandeln väntas inte bidra mycket till Sveriges tillväxt de närmaste åren. I stället är det ökad efterfrågan inom landet, som hushållens konsumtion och investeringar, som förväntas driva ekonomin framåt.

Nästa år väntas produktionen öka, vilket leder till fler jobb och fler arbetade timmar. Det stärker också skatteintäkterna, eftersom högre löner ger mer skatteintäkter. Ändå kommer skatteintäkterna 2025 att växa långsammare än vanligt, enligt SKR:s bedömning. Först 2026 blir ökningen starkare.

Global inflation minskar under 2025, och flera länder sänker sina styrräntor, vilket leder till lägre korta räntor på marknaden. Men dessa förändringar är små, och de ger ingen stor stimulans till ekonomin. Samtidigt har långa räntor stigit i flera länder, bland annat på grund av stora budgetunderskott och ökande statsskulder, till exempel i vissa EU-länder och USA. Detta motverkar effekten av centralbankernas räntesänkningar.

SKR förutspår att Sveriges BNP-tillväxt ökar under andra halvan av 2025, och att den blir ännu starkare 2026. De viktigaste drivkrafterna är hushållens konsumtion och företagens investeringar. Hushållens inkomster, justerade för inflation, ökar från 2024 efter att ha minskat något 2022 och 2023. Trots det har hushållen varit försiktiga med att spendera i år, bland annat på grund av oro för framtiden och hög osäkerhet, både i Sverige och globalt. Många hushåll vill också spara mer för att stärka sin ekonomi efter tuffa år. Även om bolåneräntorna har sjunkit från toppnivåerna 2023–2024, är de fortfarande högre än innan räntorna började stiga 2021–2023. Högre räntor gör att hushållen lånar mindre, vilket pressar ner bostadspriserna och ökar sparandet. I år väntas hushållen spara mycket, eftersom deras inkomster ökar med över 3 procent, medan konsumtionen bara ökar med knappt 1 procent. Denna trend väntas vända 2026, då sparandet stabiliseras. Inflationen förväntas stiga något 2026, men hålla sig på en låg nivå, delvis tack vare lägre bolåneräntor.

Den globala ekonomin är svag, och Sveriges export väntas inte växa kraftigt de kommande åren. Eftersom importen antas öka snabbare än exporten, bidrar utrikeshandeln inte till BNP-tillväxten. I stället är det hushållens konsumtion och investeringar inom landet som driver tillväxten 2026 och framåt.

SKR ser ingen stark förbättring på arbetsmarknaden i år. Men från 2026 väntas högre BNP-tillväxt leda till fler jobb och fler arbetade timmar, vilket sänker arbetslösheten. Denna utveckling fortsätter 2027 och 2028, i takt med att ekonomin stärks. Tillväxten i BNP väntas då vara högre än den långsiktiga trenden.

När ekonomin stärks 2026, ökar antalet arbetade timmar, och den ökningen fortsätter de följande åren, snabbast under 2027. Skatteintäkterna väntas växa med i genomsnitt 4,1 procent per år mellan 2025 och 2028, vilket är ungefär i linje med genomsnittet för 2015–2024 (4,2 procent).

Finansiering och likviditet

Vid 2025 års utgång prognostiseras att kommunens lån som högst uppgår till 800,0 miljoner kronor, och bedömningen är att likviditeten kommer vara runt noll (0) miljoner kronor.

Investeringarna under 2026 budgeteras uppgå till cirka 470 miljoner kronor (exklusive ägarlån). Antagande görs att cirka 70 procent av budgeterade investeringar likviditetsmässigt genomförs. Utfallet av investeringarna beräknas därför uppgå till cirka 330 miljoner kronor ($470 \text{ mnkr} \times 70 \%$). Det påverkar kassaflödet negativt. Det positiva kassaflödet från resultatet och avskrivningar beräknas uppgå till cirka 190 miljoner kronor. Det skulle innebära en självfinansieringsgrad omkring 58 procent (190 mnkr kassaflöde från den löpande verksamheten / 330 mnkr kassaflöde från investeringsverksamheten). Eftersom investeringarna är högre än det positiva kassaflödet, innebär det att det uppstår ett lånebehov om cirka 140 miljoner kronor ($330 \text{ mnkr} - 190 \text{ mnkr}$) för att finansiera investeringarna.

Ytterligare lån om cirka 170 miljoner kronor prognostiseras att nyupplånas för att finansiera kommunens ägarlån till kommunalförbunden Käppala och Norrvatten.

Sammanfattningsvis beräknas kommunens lånebehov för att finansiera investeringar och för ägarlån till kommunalförbunden Käppala och Norrvatten uppgå till cirka 310 miljoner kronor.

Det innebär det en ökad låneskuld per invånare med cirka 9 600 kronor ($310 \text{ mnkr} / 32\,466$ prognostiserad folkmängd). Den totala låneskulden per invånare prognostiseras uppgå till 34 220 kronor ($1\,111\,000\,000$ total låneskuld / $32\,466$ prognostiserad folkmängd).

Pensionsskuld

Kommunens pensionsförpliktelser är synliga dels som en avsättning i balansräkningen, dels som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och kostnaden redovisas när pensionen utbetalas. Pensioner intjänade efter 1998 redovisas som kostnad när personalen tjänar in sin pensionsrätt.

Tabell 2, Kommunens totala pensionsförpliktelser

Prognos av ansvarsförbindelser och avsättning 2025–2028 utgår från den prognos som kommunens pensionsförvaltare Kommunernas pensionsanstalt (KPA) upprättat. Prognosuppgifter saknas för ansvarsförbindelsen gällande Storstockholms brandförsvär och i tabellen nedan presenteras i stället skulden per den 31 augusti 2025 för samtliga år.

Pensionsförpliktelse	2025	2026	2027	2028
Avsatt till pensioner	508,2	503,9	504,2	510,6
Ansvarsförbindelse	453,4	425,6	400,8	380,0
Ansvarsförbindelse Storstockholms brandförsvär	8,7	8,7	8,7	8,7
Total pensionsförpliktelse	970,3	938,2	913,7	899,3

Fotnot: Beloppen är inklusive löneskatt

BUDGET OCH PLAN

Kommunens totala pensionsskuld prognostiseras uppgå till 938,2 miljoner kronor 2026. Skulden minskar främst på grund av att ansvarsförbindelsen minskar i takt med att pensioner intjänade innan 1998 betalas ut och inget nytt intjänande sker.

Mer information om kommunens pensioner finns i avsnittet Pensionskostnader.

Ordförandens budgetförslag 2026

Årets resultat 2026 budgeteras till ett positivt resultat om 8,7 miljoner kronor. Det balanskravsmässiga resultatet budgeteras till 8,7 miljoner kronor efter balanskravskorrigeringar. Ordförandens budgetförslag innebär att nämndernas nettokostnader uppgår till 2 370,1 miljoner kronor 2026.

Tabell 3, driftredovisning

Tabellen nedan visar förenklad resultaträkning för kommunen med prognos och budget för 2025, nämndernas och ordförandes budgetförslag för 2026 samt skillnad mellan nämndernas budgetförslag och ordförandes budgetförslag.

Nämnd (mnkr)	Prognos 2025	Budget 2025	Nämndernas förslag 2026	Ordförandes förslag 2026	Skillnad
Kommunstyrelsen	-152,1	-158,6	-163,5	-186,3	-22,8
Valnämnden	-0,4	-0,4	-1,9	-1,9	0,0
Revision	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7	0,0
Överförmyndarnämnden	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2	0,0
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-29,1	-31,0	-31,3	-31,3	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	-121,2	-123,5	-124,0	-126,0	-2,0
Tekniska nämnden	-191,7	-187,8	-200,4	-189,4	11,0
Utbildningsnämnden	-983,6	-1 008,6	-980,8	-984,8	-4,0
Socialnämnden	-774,7	-801,8	-852,6	-845,5	7,1
Nämndernas nettokostnader	-2 257,7	-2 316,6	-2 359,4	-2 370,1	-10,7
VA	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avfall	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Internränta	80,0	88,1	86,0	86,0	0,0
Pensioner (netto)*	-34,6	-56,2	-45,0	-45,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-2 212,3	-2 284,7	-2 318,4	-2 329,1	-10,7
Skatteintäkter (netto)**	2 324,5	2 331,4	2 365,8	2 365,8	0,0
Finansnetto	-30,0	-38,0	-28,0	-28,0	0,0
Årets resultat	82,1	8,7	18,6	8,7	-10,7
Årets resultat enligt balanskrav	82,1	8,7	18,6	8,7	-10,7

Fotnot: Avrundningsdifferenser förekommer i tabellen. *Pensioner (netto) innehåller pensioner, PO-differens med mera.

**Skatteintäkter (netto) innehåller skatteintäkter, kommunal utjämning, statsbidrag, fastighetsavgift och LSS-utjämning, med mera.

Nämndernas nettokostnader

Nämndernas nettokostnader budgeteras öka med cirka *54 miljoner kronor* 2026 jämfört med 2025.

Danderyd gör en politisk satsning om *11,0 miljoner kronor* på barn och ungas välmående. Denna satsning syftar till att stärka förebyggande insatser och stöd för barn och unga, bland annat genom utökade resurser till tidiga insatser i skolan och förbättrade samverkansformer mellan socialtjänst, skola, kultur och fritid samt andra aktörer för att främja en trygg och hälsosam uppväxtmiljö.

Höjning av peng med i genomsnitt 2,0 procent för pedagogisk omsorg och förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola. För gymnasiet höjs peng med i genomsnitt 2,1 procent, i och med gemensamt fattade regionala beslut inom ramen för Storstockholm. Sammanlagt motsvarar uppräkningsarna motsvarande cirka *20 miljoner kronor*.

Höjning av peng och check för omsorg med 2,0 procent motsvarande cirka *8 miljoner kronor*.

Sammantaget minskar volymer exklusive peng och checkuppräkningsarna med *cirka 20 miljoner kronor*. Socialnämndens volymer ökar med cirka *29 miljoner kronor*. Utbildningsnämndens volymer som beror på minskat antal barn och elever med *49 miljoner kronor*.

Nämnderna kompenseras för ökade kapitalkostnader med *cirka 3 miljoner kronor*.

Nämnderna kompenseras för investeringskostnader som omförs till driftkostnader, med *cirka 12 miljoner kronor*.

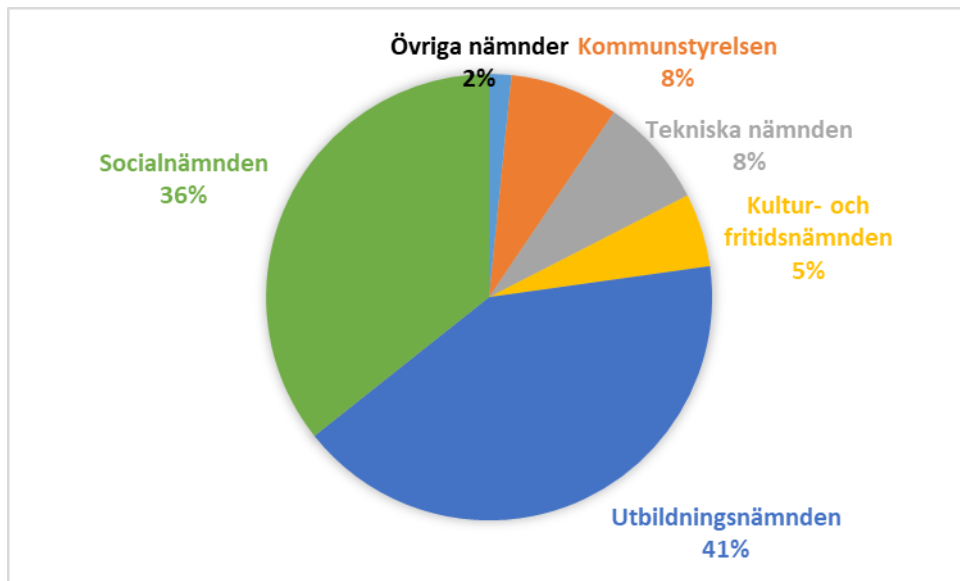
Nämndernas anslag ökar också med anledning av generell uppräkning av anslaget med en (1) procent motsvarande *cirka 6 miljoner kronor*.

Ordförandens förslag till budget innebär ett positivt resultat enligt balanskravet om 8,7 miljoner kronor, vilket är samma resultat enligt balanskrav som 2025. En ekonomisk reserv budgeteras om *15,0 miljoner kronor* som är en försäkring mot oförutsedda händelser och ekonomiska svängningar under budgetåret. En ekonomisk reserv ger kommunen möjlighet att hantera ökade kostnader och minskade skatteintäkter utan att äventyra kvaliteten på välfärdstjänster eller långsiktig hållbarhet. Det är ett ekonomiskt verktyg som kan användas för att skjuta till ekonomiska medel till verksamheterna om något oväntat skulle inträffa. På så sätt bidrar den ekonomiska reserven till att säkra kvaliteten i framtiden.

BUDGET OCH PLAN

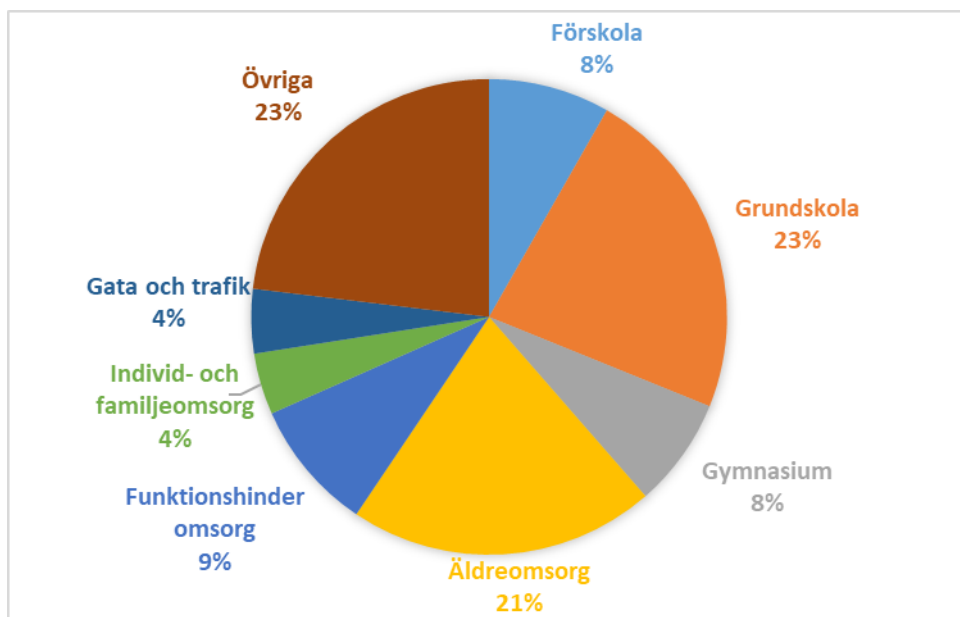
Nedanstående diagram visar procentuell fördelning av ordförandens förslag till budget 2026, per nämnd och per verksamhetsområde.

Diagram 1, Procentuell fördelning av budgeten - per nämnd

De största nämnderna i fördelade budgetmedel är utbildningsnämnden med 984,8 miljoner kronor, vilket motsvarar 41 procent av nämndernas totala budget, följt av socialnämnden med en budget om 845,5 miljoner kronor, vilket motsvarar 36 procent av kommunens budget.

Diagram 2, Procentuell fördelning av budgeten – per verksamhetsområde

De största verksamheterna i fördelade budgetmedel är grundskola med cirka 543 miljoner kronor, vilket motsvarar 23 procent av verksamheternas totala budget, följt av äldreomsorg med en budget om cirka 494 miljoner kronor, vilket motsvarar 21 procent av verksamheternas totala budget.

Pensionskostnader

Kommunernas pensionsanstalt (KPA) har räknat ut att kommunens pensionskostnader för 2026 blir cirka 99 miljoner kronor, inklusive löneskatt men exklusive finansiell kostnad. Av dessa kommer cirka 45 miljoner kronor belasta kommunens centrala budget. Det är en *minskning* med cirka *11 miljoner kronor* jämfört med budget 2025.

Kommunen budgeterar en fördelning av de cirka 45 miljoner kronorna i budgeten så att cirka 8 miljoner kronor används till lagstadgade arbetsgivaravgifter och cirka 37 miljoner kronor går till pensionskostnader.

KPA prognostiserar att kommunens pensionskostnader (exklusive finansiell kostnad och inklusive löneskatt) kommer uppgå till cirka 103,5 miljoner kronor år 2027 och cirka 107,5 miljoner kronor år 2028. Av dessa prognostiseras cirka 47 miljoner kronor år 2027 och 50 miljoner kronor år 2028 belasta kommunens centrala budget.

Kommunen följer SKR:s preliminära beräkning (i PLF:en) för PO-påslaget om 40,24 procent år 2026, vilket är en sänkning från 42,02 procent från 2025.

Internränta

Internräntan är en kommunintern transaktion mellan nämnderna och kommunens centrala finansförvaltning. Nämnderna betalar ränta på pågående och aktiverade investeringar. Räntan som nämnderna betalar på investeringar uppgår till 2,75 procent och ambitionen med internräntan är att den ska fånga en rimlig räntenivå sett över investeringarnas hela livslängd. Kommunen följer SKR:s rekommendation för internräntan om 2,75 procent år 2026, vilket är en *höjning* av internräntan med *0,25 procent* jämfört med år 2025. För åren 2027–2028 har ett antagande gjorts att internräntan ligger kvar på 2,75 procent.

Internräntan budgeteras uppgå till *86,0 miljoner kronor* för 2026 och minskar med 1,9 miljoner kronor jämfört med 2025.

Minskningen beror på en minskad investeringstakt. Kommunens internränta har beräknats på ett antagande att investeringar om cirka 2 420 miljoner kronor kommer vara aktiverade under 2026. Internränta 2,75 procent multiplicerat med aktiverade investeringar 2 420 miljoner kronor ger en kostnad för internränta på cirka 67 miljoner kronor. Till det ska byggkreditivränta och återföring från VA- och avfalls kollektivet adderas. Byggkreditivränta är ränta under byggtiden (pågående investeringar), och beräknas på investeringsutgifter under byggnadstiden och är den ränta som verksamheten får betala för investeringar som inte aktiverats ännu. Pågående investeringar antas uppgå till cirka 576 miljoner kronor multiplicerat med internränta om 2,75 procent som ger en kostnad för byggkreditivränta på cirka 16 miljoner kronor. Återföring ska göras för VA- och avfalls kollektivet för den faktiska räntan innevarande år och inte den ränta som rekommenderas av SKR. Återföring från VA- och avfalls kollektivet antas uppgå till cirka 4 miljoner kronor. Sammantaget ger det att *internräntan* beräknas uppgå till cirka *86 miljoner kronor*.

Internräntan för 2027 beräknas uppgå till cirka 91 miljoner kronor och för 2028 till cirka 98 miljoner kronor.

Skatteintäkter (netto)

Skatteintäkter netto innehåller posterna: skatteintäkter, inkomstutjämnning, kostnadsutjämnning, regleringspost, strukturbidrag, LSS utjämnning och fastighetsavgift.

Kommunens beräknade skatteintäkter för åren 2026–2028 har utgått från den prognos Sveriges kommuner och regioner (SKR) publicerade den 21 augusti 2025.

Skatteintäkterna (netto) budgeteras uppgå till cirka 2 365 miljoner kronor 2026, 2 437 miljoner kronor 2027, och 2 510 miljoner kronor 2028.

SKR skriver i Aktuell ekonomi cirkulär 25:32 och MakroNytt cirkulär 25:38 kommer skatteunderlagets ökningstakt vara dämpad i år och ligga under ett historiskt genomsnitt. En avgörande förklaring till detta är att antalet arbetade timmar bedöms minska helåret 2025 jämfört med 2024. Att konjunkturen bedöms stärkas 2026 medför att antalet arbetade timmar då stiger. Konjunkturuppgången antas fortsätta och antalet arbetade timmar ökar även åren efter 2026. Ökningen är snabbast 2027, och avtar därefter. Som genomsnitt perioden 2025–2028 beräknas skatteunderlaget öka med 4,1 procent per år, ungefär i linje med den genomsnittliga ökningen under tioårsperioden 2015–2024 (4,2 procent).

Att KPI-inflation i juni 2024 blev 2,6 procent innebar att prisbasbeloppet ökade lika mycket 2025. Detta tillsammans med det högre inkomstbasbeloppet för 2025 leder i år till sjunkande pensionskostnader för kommunsektorn jämfört med 2024. När pensionskostnaderna beaktas minskar till och med det sammanvägda priset för verksamhetskostnaderna som sektorn möter 2025. Detta ger en stor real ökning av skatteunderlaget 2025, efter en real minskning två år i följd. I genomsnitt ökar skatteunderlaget i reala termer med 2,0 procent 2025–2028 vilket innebär en stark återhämtning efter nedgången 2023–2024. Ändå är det beräknade reala skatteunderlaget samtliga år svagare än en hypotetisk förlängning av den tämligen stabila trendökning som gällde mellan 2010 och 2023. Därmed beräknas den kommunala sektorns köpkraft från skatteintäkterna givet ett oförändrat skatteuttag ännu 2028 varaktigt svagare än en utveckling i linje med den historiska trenden

Tabell 4, skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Tabellen nedan visar skatteunderlag och beräknad real utveckling i procentuell förändring.

Nyckeltal	2024	2025	2026	2027	2028
Faktiskt skatteunderlag	3,4	3,8	4,2	4,5	4,4
Regelförändringar*	-0,2	-0,3	0,1	0,0	0,0
Underliggande	3,6	4,1	4,2	4,5	4,4
Prisutveckling	4,5	-0,1	2,5	3,3	3,2
Realt skatteunderlag	-0,9	4,3	1,6	1,2	1,1

**Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.*

Källa: Sveriges kommuner och regioner augusti

Regelförändringar sammanfattar beräknade effekter av förändringar i skattelagstiftningen vilka påverkar det kommunala skatteunderlaget och som neutraliseras genom höjningar/sänkningar av det generella statsbidraget.

Underliggande skatteunderlag beskriver det faktiska underlaget justerat för regelförändringar; ett mått som visar den underliggande utvecklingen för den kommunala skattebasen.

Prisutveckling avser här den sammanvägda prisutveckling som SKR beräknar för verksamhetskostnaderna inom kommuner och regioner på aggregerad nivå; löneökningar är den enskilt viktigaste faktorn (priset).

BUDGET OCH PLAN

Realt skatteunderlag avser att beskriva utvecklingen i reala termer för det underliggande skatteunderlaget, det vill säga med hänsyn tagen till de prisförändringar som beräknas för kommuners och regioners kostnader.

Tabell 5, skatteunderlagsprognos

Tabellen nedan visar skatteunderlagsprognoser från regeringen och SKR för åren 2024 - 2028.

Skatteunderlagsprognos (%)	2024	2025	2026	2027	2028
SKR (aug)	3,4	3,8	4,2	4,5	4,4
Regeringen (sep)	3,4	3,9	4,5	5,1	3,8

Tabell 6, skattesats

Tabellen nedan visar den genomsnittliga skattesatsen för kommun, Stockholms län och riket år 2025.

Skattesats (kr)	Danderyd	Länet	Riket
Kommun	18,25	18,53	20,71
Region	12,38	12,38	11,69
Summa	30,63	30,91	32,41

Skattesatsen 2026 uppgår till 18,25 öre och är oförändrad jämfört med 2025.

Tabell 7, skatteintäkter, utjämning & bidrag

Tabellen nedan visar skatteintäkter och kommunal utjämning. Budgeten för åren 2026 och plan 2027–2028 har beräknats utifrån en oförändrad skattesats om 18,25 kronor. För mer detaljer hänvisas till bilaga ”skatteintäkter budget 2026 och plan 2027–2028”.

Skatteintäkter, utjämning & bidrag (mnkr)	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Skatteintäkter	3 155,7	3 276,3	3 406,9	3 547,5
Kommunal utjämning	-866,7	-935,2	-995,0	-1 062,0
Övrigt*	35,5	24,8	24,7	24,7
Summa nettointäkter	2 324,5	2 365,8	2 436,6	2 510,2

*I posten övrigt ingår fastighetsavgift och LSS-utjämning
Ingen hänsyn är tagen till utjämningsutredningens förslag i siffrorna ovan.

En parlamentarisk utredning har sett över samtliga delar av utjämningsystemet för kommuner och regioner. Förslaget indikerar att för kommunens del kan det vid ett införande innebära att kommunen ska betala ytterligare cirka 13 miljoner kronor och efter fem år stiger summan till totalt cirka 53 miljoner kronor årligen. Det motsvarar en skattehöjning om cirka 30 öre.

Finansnetto

Finansnettot budgeteras uppgå till 28,0 miljoner kronor för 2026 och budgeteras minska med 10,0 miljoner kronor jämfört med 2025. Minskningen beror främst på att den finansiella kostnaden för pensionskostnaderna minskar.

De största posterna i finansnettot är ränta på pensionsavsättning 6,8 miljoner kronor och räntekostnader på kommunens banklån som beräknas uppgå till 27,6 miljoner kronor.

KPA beräknar räntan på pensionsavsättningarna. KPA beräknar att för 2026 kommer den finansiella kostnaden uppgå till 6,8 miljoner kronor, 2027 till 9,5 miljoner kronor och 2028 till 13,6 miljoner kronor.

BUDGET OCH PLAN

Räntekostnader på banklånen beräknas genom att multiplicera kommunens prognostiserade genomsnittliga lån (1 150,0 miljoner kronor) under året med den genomsnittsränta (cirka 2,8 procent) kommunen prognostiseras låna till. Vid beräkning av räntekostnaden görs antagandet att lånen ökar och genomsnittsräntan minskar.

Ordförandes budgetförslag 2026 och plan 2027–2028

Ordförandes budgetförslag innebär ett positivt resultat om 8,7 miljoner kronor för 2026. För åren 2027 och 2028 innebär budgetförslaget ett positivt resultat med 47,2 respektive 95,4 miljoner kronor. Resultatplan 2027–2028 är beräknad med en oförändrad skattesats.

Tabell 8, Driftredovisning och årets resultat

Tabellen nedan visar budget 2025, och ordförandes förslag till budget 2026 och plan 2027–2028.

Nämnd (mnkr)	Budget 2025	Ordförandes förslag 2026	Ordförandes förslag 2027	Ordförandes förslag 2028
Kommunstyrelsen	-158,6	-186,3	-188,7	-182,9
Valnämnden	-0,4	-1,9	-0,1	-0,4
Revision	-1,7	-1,7	-1,7	-2,0
Överförmyndarnämnden	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-31,0	-31,3	-32,2	-31,9
Kultur- och fritidsnämnden	-123,5	-126,0	-127,9	-131,4
Tekniska nämnden	-187,8	-189,4	-196,2	-195,6
Utbildningsnämnden	-1 008,6	-984,8	-974,2	-966,3
Socialnämnden	-801,8	-845,5	-867,6	-892,9
Nämndernas nettokostnader	-2 316,6	-2 370,1	-2 391,8	-2 406,6
VA	0,0	0,0	0,0	0,0
Avfall	0,0	0,0	0,0	0,0
Internränta	88,1	86,0	91,0	98,0
Pensioner (netto)*	-56,2	-45,0	-47,0	-50,0
Verksamhetens nettokostnader	-2 284,7	-2 329,1	-2 347,8	-2 358,6
Skatteintäkter (netto)**	2 331,4	2 365,8	2 436,0	2 510,0
Finansnetto	-38,0	-28,0	-41,0	-56,0
Årets resultat	8,7	8,7	47,2	95,4
Årets resultat enligt balanskrav	8,7	8,7	47,2	95,4

Fotnot: Avrundningsdifferenser förekommer i tabellen. *Pensioner (netto) innehåller pensioner, PO-differens med mera.

**Skatteintäkter (netto) innehåller skatteintäkter, kommunal utjämning, statsbidrag, fastighetsavgift och LSS-utjämning, med mera.

Nämndernas nettokostnader budgeteras uppgå till 2 370,1 miljoner kronor, vilket är en ökning med 53,5 miljoner kronor jämfört med budget 2025. Verksamhetens nettokostnad budgeteras uppgå till 2 329,1 miljoner kronor, vilket är en ökning med 44,4 miljoner kronor jämfört med budget 2025. Totalt ökar verksamhetens nettokostnad och finansnetto med 34,4 miljoner kronor. Det ska ställas i relation till att kommunens budgeterade skatteintäkter (netto) förväntas öka med 34,4 miljoner kronor jämfört med budget 2025. Årets resultat och resultat enligt balanskravet budgeteras uppgå till 8,7 miljoner kronor, vilket är samma budgeterade resultat som budget 2025.

Räknas den ekonomiska reserven om 15,0 miljoner konor bort från nämndernas nettokostnader är ökningen i stället 38,5 miljoner kronor. Det är cirka 4 miljoner kronor mer än vad kommunens skatteintäkter (netto) budgeteras öka.

För plan 2027–2028 föreslås att peng- och checkbeloppen ökar med 1 procent och övriga anslag med 1 procent.

Investeringsbudget 2026 och plan 2027–2028

Kommunens budgeterade investeringar för 2026 uppgår till 641,3 miljoner kronor, vilket är en minskning med 140,0 miljoner kronor jämfört med budget 2025. Högst budgeterade investeringar har tekniska nämnden med 304,1 miljoner kronor, finansförvaltningen med 175,2 miljoner kronor och VA-verksamheten med 114,0 miljoner kronor.

Finansförvaltningens investeringar består av ägarlån till Käppalaförbundet och Norrvatten, vilka betraktas som finansiella anläggningstillgångar och därför finansieras via investeringsbudgeten. Alla kommunens investeringsprojekt redovisas i *bilagan Investeringsbudget 2026 och plan 2027–2028*.

Tabellen nedan visar respektive nämnds investeringsbudget år 2026, planerade investeringar år 2027–2028 samt totalbudget för planperioden 2026–2028. Prognossiffrorna för 2025 är hämtade ur nämndernas delårsrapporter per augusti.

Tabell 9, Investeringar per nämnd

Nämnd (mnkr)	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Total 2026–2028
Kommunstyrelsen	7,5	8,5	7,0	23,0
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	0,3	0,2	0,2	0,7
Vatten- och avloppsverksamheten	114,0	87,0	76,5	277,5
Avfallsverksamheten	18,3	0,2	1,3	19,8
Tekniska nämnden	304,1	499,4	371,1	1 174,6
Kultur- och fritidsnämnden	17,9	16,7	10,2	44,8
Utbildningsnämnden	3,0	3,0	3,0	9,0
Socialnämnden	1,0	1,0	1,0	3,0
Finansförvaltningen	175,2	130,9	80,4	386,5
Summa investeringar	641,3	746,9	550,7	1 938,9

Fastställande av kommunens mål

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsmässiga mål och tillika respektive nämnds mål i enlighet med avsnittet ”Mål 2026” i Budget 2026 och plan för 2027–2028”.
2. Kommunfullmäktige fastställer de finansiella målen för 2026 till 1 procent för resultat enligt balanskrav, 50 procent för soliditet, 35 procent för soliditet inklusive pensionsåtaganden, och 50 procent för självinvesteringsgrad av nettoinvesteringar.

Kommunstyrelsen

Utmaningarna i landet och världen är många, och osäkerheten är stor, särskilt kopplat till ekonomi och trygghet. Detta ställer krav på noggrann omvärldsbevakning och tydlighet gällande vilka mål som ska uppnås samt kommunala verksamheters uppdrag och resultat. En tydlig styrning kombinerad med relevant uppföljning möjliggör prioriteringar om en kris skulle uppstå. Tillsammans med en ekonomisk reserv för att hantera plötsligt uppkomna behov skapas en grund för en tryggare utveckling inom kommunen.

Kommunstyrelsens roll som beredande organ för kommunfullmäktige, med ansvar för tillsyn och uppföljning, innebär att styrelsen hanterar många frågor av olika karaktär. De verksamheter som styrelsen ansvarar för enligt reglementet har en styrande och stödjande funktion i förhållande till övriga nämnder. Att samordna och skapa en helhetsbild av kommunens verksamhet är en viktig uppgift vid sidan av andra, mer praktiska åtaganden.

Danderyds kommun har ett starkt företagsklimat och arbetar aktivt för att stärka relationen med näringslivet genom evenemang, utbildningar och företagsbesök. I Svenskt Näringslivs ranking 2025 placerar sig Danderyd på andra plats i Sverige och första plats i Stockholmsregionen. För företagare spelar många kommunala verksamheter en stor roll, från tillståndsgivning till planbesked. Ett gott bemötande och hög servicegrad står i fokus i dessa möten.

Kommunen arbetar på olika sätt med trygghet och säkerhet. Satsningar på trygghetsbilar, rondering, kommunväktare och uppbyggnad av beredskapslager fortsätter. Den senaste medborgarundersökningen visar goda resultat för trygghet och säkerhet. Fokus på att utveckla det civila försvaret fortsätter, och kommunerna i länet delar erfarenheter med varandra medan dialogen med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) är god.

För att stärka chefernas kompetens och ytterligare förbättra arbetsmiljön pågår insatser på flera fronter. Samverkan med fackliga organisationer syftar till att tillvarata parternas samlade erfarenheter och förslag för att utveckla verksamheterna. Medarbetarskapets betydelse har lyfts fram och definierats på samma sätt som ledarskapet. Detta skapar en stabil grund för fortsatt utvecklingsarbete med fokus på invånare och företagare.

Rekrytering är en fortsatt prioriterad fråga. Det är viktigt att behålla nuvarande medarbetare och möjliggöra utveckling inom den befintliga organisationen. Eftersom konkurrensen om den yngre generationen är hård, behöver vi tydliggöra hur intressanta och motiverande arbetsuppgifterna inom den kommunala sektorn är. Bilden av vissa yrken är onyanserad, och erfarenheter från medarbetare i olika roller behöver lyftas fram för att visa på en mer nyanserad vardag.

Upphandling är en verksamhet som har stor betydelse inom många områden varje dag. När den hanteras korrekt skapar den möjligheter, flexibilitet, valfrihet och kvalitet. Vid bristfälliga eller felaktiga förfaranden kan upphandling dock öppna för välfärdsbrottslighet. Därför

kommer området att förstärkas under året, och samverkan med andra kommuner, Skatteverket, polisen och andra aktörer blir viktig.

Kommunstyrelsens budgetförslag

Driftsbudget

Kommunledningskontorets förslag till driftsbudget uppgår till 163,5 miljoner kronor för 2026, vilket är en ökning med 4,9 miljoner kronor jämfört med 2025.

Ökningen beror på kompensation med 1 procents ökning för pris- och löneökningar motsvarande 1,6 miljoner kronor, ökade kostnader för volymer med 0,4 miljoner kronor, och kapitalkostnader 0,6 miljoner kronor. Hyreskostnaderna för strategiskt tomställd lokal om 1,7 miljoner kronor utgår och minskar styrelsens budget med motsvarande belopp.

Investeringsbudget

Kommunledningskontorets förslag till investeringsbudget uppgår till 7,5 miljoner kronor 2026, vilket är en minskad budget jämfört med 2025 med 2,5 miljoner kronor.

Ordförandens överväganden och förslag

Kommunstyrelsen föreslås erhålla 186,3 miljoner kronor i driftsbudget 2026, vilket är en ökning jämfört med kommunstyrelsens förslag med 22,8 miljoner kronor.

Förslaget innehåller en ekonomisk reserv om 15,0 miljoner kronor och som är en försäkring mot oförutsedda händelser och ekonomiska svängningar under budgetåret. En ekonomisk reserv ger kommunen möjlighet att hantera ökade kostnader och minskade skatteintäkter utan att äventyra kvaliteten på välfärdstjänster eller långsiktig hållbarhet. Genom att ha en reserv kan kommunen agera proaktivt och undvika kriser, vilket skapar trygghet för både invånare och beslutsfattare.

Förslaget innehåller hyresökning för korttidsboendet Idun, motsvarande 7,8 miljoner kronor, dock längst till och med utgången av 2027. Socialnämnden behöver utreda de finansiella konsekvenserna av korttidsboendet Idun, i samråd med kommunstyrelsen. Det åligger socialnämnden att presentera förslag på hur Idun kan bedrivas i framtiden för att uppnå en bättre balans mellan intäkter och kostnader. Under tiden denna utredning pågår föreslår kommunledningskontoret att kommunstyrelsen tillfälligt finansierar hyresökningen för korttidsboendet Idun, motsvarande 7,8 miljoner kronor, dock längst till och med utgången av 2027.

Förslaget innehåller 7,5 miljoner kronor i investeringsbudget 2026, i enlighet med kommunledningskontorets förslag.

När kommunstyrelsen föreläggs utredning gällande *Kulturkanon* för Danderyds kommun kommer ärendet lyftas till kommunfullmäktige för ställningstagande kring vidare hantering i de nämnder vilka är berörda av förslagen. Ställning till eventuellt behov av finansiering tas i ett sådant ärende.

Kommunens lokalförsörjning syftar till att kommunens verksamheter ska erbjudas ändamålsenliga lokaler och att resursanvändningen ska vara effektiv. Därför är lokalförsörjningsprocessen en strategisk del i den övergripande ledningen och styrningen. Tekniska nämnden har ansvar för byggnader och anläggningar medan kommunens högsta tjänstemannaledningsgrupp har det övergripande ansvaret. Processen startar i och med att en ny budget presenteras.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

3. Kommunfullmäktige anvisar kommunstyrelsen driftsanslag om 186,3 miljoner kronor och investeringsanslag om 7,5 miljoner kronor.

Valnämnden

Ordförandens överväganden och förslag

Ordförande föreslår att valnämnden erhåller 1,9 miljoner kronor i driftsbudget 2026.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

4. Kommunfullmäktige anvisar valnämnden driftsanslag om 1,9 miljoner kronor och investeringsanslag om 0,0 miljoner kronor.

Överförmyndarnämnden

Nämndens budgetförslag

Driftsbudget

Överförmyndarnämndens förslag till driftsbudget uppgår till 3,2 miljoner kronor för 2026 vilket är samma som budgeten för 2025.

Investeringsbudget

Överförmyndarnämnden har inga planerade investeringar för 2026.

Ordförandens överväganden och förslag

Ordförande föreslår att överförmyndarnämnden erhåller 3,2 miljoner kronor i driftsbudget 2026, i enlighet med överförmyndarnämndens förslag.

Ordförande föreslår att överförmyndarnämnden erhåller 0,0 miljoner kronor i investeringsbudget 2026, i enlighet med överförmyndarnämndens förslag.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

5. Kommunfullmäktige anvisar överförmyndarnämnden driftsanslag om 3,2 miljoner kronor och investeringsanslag om 0,0 miljoner kronor.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har uppgiften att vara myndighetsnämnd för Danderyds kommun i frågor som rör bygg- och miljöområdet. Nämnden svarar också för den fysiska planeringen där antingen kommunstyrelsen eller miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar. Därutöver ansvarar nämnden för kart- och mätområdet.

Inom miljöområdet planeras ett aktivt arbete med att hantera förorenad mark enligt en antagen strategi. Utöver ordinarie miljötillsyn under 2026 kommer också flera tillsynsprojekt att genomföras med syfte att minska spridning av kemikalier.

Stora lagförändringar förväntas slå igenom i plan- och bygglagen redan från december 2025. Lagförslagen innebär relativt stora lättnader och förändringar för en sökande av till exempel bygglov eller för anmälan om komplementbyggnad. Men lättnaderna kommer inte att gälla för kulturmiljöhistoriskt särskilt värdefulla byggnader eller för de fastigheter som ingår i ett sådant område. Eftersom Danderyd inrymmer en stor andel unika områden som är kulturmiljöhistoriskt särskilt värdefulla och många fastigheter/byggnader som likaså bedöms vara sådana, är det angeläget att nämnden informerar kommunens fastighetsägare om vad som gäller.

En korrekt och snabb myndighetsservice är viktig för kommunens företag och privatpersoner och nämnden har goda resultat vad gäller nöjd-kund-index (NKI). Till exempel prisades nämndens livsmedelskontroll under 2025 som bästa kommun av de 55 kommuner som ingår i Stockholm Business Allians (SBA).

För att ytterligare förbättra verksamheten och servicen planerar nämnden att under 2026 utreda möjliga bygglovsområden och införa automatisering och nya e-tjänster där så är lämpligt och ryms inom budget. En möjlig process för automatisering är till exempel handläggning av anmälan om eldstad. Att det nu är möjligt att genomföra beror på att ett stort arbete lagts ned under 2025 med byte av verksamhetssystem för de som arbetar i bygglovsprocessen och med kart- och mätfunktionerna. Det nya systemet ska också ge en mer effektiv handläggning av ärenden.

Nämndens utvecklingsarbete fortsätter också med att digitalisera detaljplaner, ett arbete som är långsiktigt och kommer att pågå under många år med befintliga resurser.

Nämndens budgetförslag

Driftsbudget

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag till driftsbudget uppgår till 31,3 miljoner kronor för 2026, vilket är en ökning med 0,3 miljoner kronor jämfört med 2025.

Ökningen beror på att nämnden kompenseras för pris- och löneökningar om 0,3 miljoner kronor.

Investeringsbudget

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag till investeringsbudget uppgår till 0,3 miljoner kronor 2026, vilket är en minskning med 0,6 miljoner kronor jämfört med 2025.

Ordförandens överväganden och förslag

Ordförande föreslår att miljö- och stadsbyggnadsnämnden erhåller 31,3 miljoner kronor i driftsbudget 2026, vilket är i enlighet med miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag.

Ordförande föreslår att miljö- och stadsbyggnadsnämnden erhåller 0,3 miljoner kronor i investeringsbudget 2025, i enlighet med miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

6. Kommunfullmäktige anvisar miljö- och stadsbyggnadsnämnden driftsanslag om 31,3 miljoner kronor och investeringsanslag om 0,3 miljoner kronor.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden har till uppgift att främja kultur- och fritidsverksamheten i kommunen. Uppgiften innebär att samverka med och stödja de föreningar och organisationer som är verksamma i kommunen och som har en tydlig koppling till kultur- och fritid. De centrala uppgifterna är att vara huvudman för kommunens bibliotek, kulturskola, kultur- och programverksamhet, fritidsgårdsverksamhet och de kommunala verksamheterna i träffpunkt Enebyberg. Att fördela bidrag och stipendier till föreningar och andra lokala organisationer och aktörer. Att förvalta, ansvara för drift och skötsel och uthyrning av idrottsplatser och andra anläggningar inom nämndens ansvarsområden. Att ha beställaransvaret för kommunens badanläggningar samt att förvalta och låna ut kommunens konstverk. Genom Ungt fokus ansvarar nämnden för kommunens preventiva och uppsökande arbete mot ungdomar.

Det är en bred verksamhet som nämnden bedriver och som når ung som årsrik i Danderyds kommun. Nämnden erbjuder ett stort utbud inom kultur- och fritidsområdet med många anläggningar och föreningsstöd som skapar förutsättningar för tusentals aktiviteter varje vecka. Under 2025 utnämndes Danderyd kommun till bästa friluftskommun i länet och vid sidan av den föreningsbundna verksamheten finns det stora möjligheter till ett spontant och rikt utövande av en aktiv fritid.

Kommunens kulturskola har en hög andel, drygt 13 procent av alla 6–19 åringar i kommunen, som deltagare och med en mycket hög andel, 98 procent, nöjda deltagare. Det finns fyra bibliotek i kommunen vilket skapar väldigt goda förutsättningar för bland annat läsfrämjande insatser och ett högt aktivitetsutbud för alla åldrar. Hur en ytterligare integration av biblioteksverksamheten utanför skolorna kan ske med den i skolorna behöver undersökas framöver för att skapa bästa möjliga förutsättningar att nå en så stor krets som möjligt.

Ungt fokus erbjuder såväl fasta platser för ungdomars fritidsaktiviteter som uppsökande och förebyggande verksamhet.

Trots goda resultat och bra grundförutsättningar kan nämnden konstatera att upplevd stress samt problematiska spelvanor är två områden som kräver ett intensifierat utvecklingsarbete.

För att nå längre med stödet till alla unga som behöver, men särskilt till flickor, föreslås ytterligare stärkt samarbete mellan socialtjänst, kultur och fritid och skola. En särskild satsning på ungas välmående föreslås för att hitta nya arbetssätt att nå unga också utanför klassrummen. Detta är ett arbete som behöver bedrivas med insatser riktade mot såväl vårdnadshavare, medarbetare, yngre och äldre barn och på olika sätt, men i nära samverkan mellan kommunens olika verksamheter för att nå störst effekt.

Områden som Kultur och fritidsnämnden huvudsakligen ska fokusera på i denna satsning inom ramen för eget ansvarsområde men också i samverkan med andra parter och då främst utbildning samt socialtjänsten är,

- Föräldrastöd
- Utveckla arbetet med att förebygga stress, särskilt avseende flickor, samt förebygga, särskilt avseende pojkar, problematiska spelvanor.
- Problematisk skolfrånvaro och då med fokus på fritiden – som stärkande insatser och för att bryta eventuell isolering.

- Utveckla arbetet med att skapa flexibla arbetsmetoder avseende spontana aktiviteter för ungdomars fritid över hela kommunen.

Nämndens budgetförslag

Driftsbudget

Kultur- och fritidsnämndens förslag till driftbudget uppgår till 124,0 miljoner kronor för 2026, vilket är en ökning med 0,5 miljoner kronor jämfört med budget 2025.

Ökningen beror på att nämnden kompenseras för ökade pris- och löneökningar om 1,2 miljoner kronor, som motverkas av minskade investeringar som omförs till drift med 0,7 miljoner kronor.

Investeringsbudget

Kultur- och fritidsnämndens förslag till investeringsbudget uppgår till 17,9 miljoner kronor för 2026, vilket är en minskning med 4,6 miljoner kronor jämfört med 2025.

Ordförandens överväganden och förslag

Ordförande föreslår att kultur- och fritidsnämnden erhåller 126,0 miljoner kronor i driftsbudget 2026, vilket är en ökning jämfört med nämndens förslag med 2,0 miljoner kronor.

Förslaget inkluderar en riktad satsning på barn och ungas välmående, motsvarande *2,0 miljoner kronor*. Kultur- och fritidsnämnden ska göra åtgärder och aktiviteter för barn och ungas välmående. Åtgärderna och aktiviteterna syftar till att stärka förebyggande insatser och stöd för barn och unga, bland annat genom utökade resurser till tidiga insatser i skolan och förbättrade samverkansformer mellan socialtjänst, skola, kultur och fritid för att främja en trygg och hälsosam uppväxtmiljö. Kultur och fritidsnämnden ska i delårsrapporten och årsredovisningen återkomma till kommunstyrelsen med en beskrivning av vilka åtgärder och aktiviteter som genomförts och vilka effekter det har lett till.

Ordförande föreslår att kultur- och fritidsnämnden erhåller 17,9 miljoner kronor i investeringsbudget 2026, i enlighet med kultur- och fritidsnämndens förslag.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

7. Kommunfullmäktige anvisar kultur- och fritidsnämnden driftsanslag om 126,0 miljoner kronor och investeringsanslag om 17,9 miljoner kronor.
8. Kommunfullmäktige fastställer avgifter inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden 2026 enligt handling: *Avgifter inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden 2026*.
9. Kommunfullmäktige fastställer planhyror för inom- och utomhusidrott 2026 enligt handling: *Planhyror inom- och utomhusidrott 2026*.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden arbetar för att skapa livskvalitet och trygghet för Danderydsborna. Med ansvar för mycket av det som ska fungera för att kommuninvånarnas vardag ska vara hållbar. Det innebär ansvar för biologisk mångfald, högkvalitativa naturupplevelser och bevarande av det som kännetecknar Danderyds unika trädgårdsstad samt ansvarsfullt förvaltande av kommunal mark och kommunalt ägda fastigheter.

Rent vatten i kranarna, välfungerande avloppssystem, driftsäker avfallshämtning, säkra vägar som är framkomliga oavsett årstid, klimatvänliga och verksamhetsanpassade fastigheter för såväl kommunal som privat verksamhet ingår också i ansvaret.

Naturen i kommunen ska fungera som en kroppslig och själslig tillgång som inspirerar samt ger ny kraft och energi. Här finns såväl planerade som unika upplevelser i form av välskötta och planerade parker och planteringar samt mer orörda ytor i form av naturreservat, urskog och vattendrag. Den stora trafikmängden i kommunen kräver ständig planering av förbättrad trafiksäkerhet, miljö och framkomlighet. Samhället utvecklas även för djur- och växtriket, inte minst genom ekologiskt främjande utbelysning.

Avfallslagstiftningen förändras i Sverige. Den största förändringen på decennier inträffar när det införs obligatorisk fastighetsnära insamling av förpackningar. Det ställer stora krav, på kunskap samt väl underbyggda beslut för att skapa bra lösningar för kommuninvånarna vad gäller de nya förutsättningarna.

De senaste åren har krisberedskap blivit en allt viktigare färdighet i den kommunala förvaltningen. Det gäller såväl beredskap i form av yttre hot från främmande makt som förmåga att klara av förändrade villkor orsakade av klimatförändringar.

För nämndens verksamhet har det inneburit ett ökat fokus på ett antal områden. Vad gäller samhällskritisk infrastruktur ligger kommunen långt fram avseende kommunala skyddsrum, likaså vad gäller tillgången till reservkraft vid prioriterade fastigheter, som ett led i minskad sårbarhet vid kraftbortfall. Vidare pågår ett systematiskt arbete med att placera tryckstegsstationer, som hittills delvis varit lokaliserade i privatägda fastigheter, på kommunala fastigheter i syfte att minska sårbarheten och beroendet samt öka driftsäkerheten.

De största insatserna, såväl ekonomiskt som tidsmässigt samt utifrån påverkan på tredje man, är förebyggande åtgärder kopplade till skyfall, översvämning och omhändertagande av dagvatten. Insatserna involverar samtliga verksamhetsområden i nämnden och sker genom ett brett samarbete med andra verksamheter. En gedigen kunskapsinhämtning tillsammans med omfattande projektering har pågått under 2024 och 2025 och kommer att resultera i ett antal konkreta åtgärder åren 2025 till 2027. Dialog sker också med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt SMHI för bedömning av planerade åtgärder och inte minst för att få tillgång till den bidragsdel som MSB delar ut till åtgärder som uppfyller kriterierna.

Nämndens budgetförslag

Driftsbudget

Tekniska nämndens förslag till driftbudget uppgår till 200,4 miljoner kronor för 2026, vilket är en ökning med 12,6 miljoner kronor jämfört med budget 2025.

Ökningen beror på att nämnden kompenseras för ökade kapitalkostnader med 2,2 miljoner kronor, för investeringskostnader som omförs till driftkostnader om 8,8 miljoner kronor, samt en procents ökning för pris- och löneökningar motsvarande 1,6 miljoner kronor.

Investeringsbudget

Tekniska nämndens förslag till investeringsbudget uppgår till 314,1 miljoner kronor 2026, vilket är 224,7 miljoner kronor lägre jämfört med budget 2025.

Vatten och avlopp

Vatten- och avloppsverksamheten (VA) budgeterar med ett positivt resultat om 4,3 miljoner kronor 2026, vilket är en förbättring av resultatet med 5,3 miljoner kronor jämfört med budget 2025. Verksamheten ska ge ett nollresultat sett över åren. De årsvisa över- eller underskotten som uppstår i verksamheten balanseras i VA-fonden. Fonden har ett negativt värde på 15,0 miljoner kronor vid ingången av 2025. För att få fonden i balans behövs det ett driftöverskott 2026 och åren därefter.

VA-taxan föreslås höjas med 10 procent 2026 för att balansera intäkter och kostnader och för att få VA-fonden i balans.

Avfall

Avfallsverksamheten budgeterar med ett positivt resultat om 4,3 miljoner kronor 2026, vilket är en ökning om 3,1 miljoner kronor jämfört med budget 2025. Verksamheten ska ge ett nollresultat sett över åren. De årsvisa över- eller underskotten som uppstår i verksamheten balanseras i avfallsfonden. Avfallsfonden har under ett flertal år varit negativ. Genom föreslagen budget är planen att avfallsfonden ska vara återställd till 2028. Arbete med revidering av ny avfallstaxa pågår med anledning att få en ekonomi i balans och leva upp till nya regelverk. Revidering av ny avfallstaxa kommer beslutas av kommunfullmäktige i eget ärende. Den nya avfallstaxan är planerad att träda i kraft den 1 februari 2026.

Investeringsbudget

VA- och avfallsverksamheternas förslag till investeringsbudget för 2026 uppgår till 114,0 miljoner kronor respektive 18,3 miljoner kronor, vilket är en ökning med 34,3 miljoner kronor för de båda verksamheterna jämfört med budget 2025.

Ordförandens överväganden och förslag

Ordförande föreslår att tekniska nämnden erhåller 189,4 miljoner kronor i driftsbudget 2026, vilket är en minskning jämfört med nämndens förslag med 11,0 miljoner kronor.

Minskningen beror på att driftinvesteringar har minskat med cirka 10,0 miljoner kronor och anslaget cirka 1,0 miljoner kronor. Detta motverkas delvis av en kompensation med 1 procents ökning för pris- och löneökningar, vilket motsvarande 1,6 miljoner kronor, samt ökade kapitalkostnader 2,2 miljoner kronor. Dessutom har investeringar för 8,8 miljoner kronor flyttats över till drift. Det generella effektiviseringskravet på 11 miljoner kronor gäller även 2027 och 2028.

Ordföranden föreslår att tekniska nämnden får en investeringsbudget på 304,1 miljoner kronor för 2026, vilket är 10 miljoner kronor mindre än vad nämnden själv föreslagit. Förslaget innebär att budgeten för projektet "planerat underhåll (fastigheter)" sänks från 120 miljoner kronor till 110 miljoner kronor 2026. Anledningen till minskningen är att lindra påverkan på nämndernas driftsbudget genom att hålla tillbaka hyreshöjningar.

Ordförande önskar förtydliga att investeringsprojektet Mörby Centrum, som är ett pågående projekt för utbyggnad och förnyelse av allmän platsmark, indexeras upp från en total investeringsbudget på 159,9 miljoner kronor till 220,0 miljoner kronor. Projektets budget på 159,9 miljoner kronor inkluderade indexuppräknings (SCB:s byggkostnadsindex) 2013–2019, men inte 2020–2029. Med en genomsnittlig indexökning på 4,8 procent per år (6,3 % 2020–

2024, 3,0 % 2025–2028) ökar kostnaderna med cirka 84 miljoner, totalt cirka 244 miljoner kronor. Se mer information i investeringsbilagan.

Ordförande föreslår att tekniska nämnden erhåller 114,0 miljoner kronor respektive 18,3 miljoner kronor i investeringsbudget 2026 för VA- och avfallsverksamheten, vilket är i enlighet med tekniska nämndens förslag. 114,0 miljoner kronor respektive 18,3 miljoner kronor är en ökning med 34,3 miljoner kronor för de båda verksamheterna jämfört med budget 2025.

Ordförande tillstyrker tekniska nämndens förslag om en höjning av VA-taxan med 10 procent.

Ordförande uppdrar till Tekniska nämnden att prioritera skyfallsproblematiken i centrala Nora. Kommunen ska påbörja arbetet 2026 med att se över vilka åtgärder som är lämpliga för att förhindra negativa effekter efter skyfall i centrala Nora.

Ordförande uppdrar även till Tekniska nämnden att utvärdera den införda hyresmodellen. Uppdraget ska återrapporteras senast kvartal 4 2026 till kommunstyrelsen.

Tekniska nämnden ska medverka på kommunens riktade satsning på barn och ungas välmående och delta i samverkansformer tillsammans med socialtjänst, skola, kultur och fritid för att främja en trygg och hälsosam uppväxtmiljö.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

10. Kommunfullmäktige anvisar tekniska nämnden driftsanslag om 189,4 miljoner kronor och investeringsanslag om 304,1 miljoner kronor.
11. Kommunfullmäktige anvisar tekniska nämnden investeringsanslag för VA-verksamheten med 114,0 miljoner kronor samt för avfallsverksamheten med 18,3 miljoner kronor.
12. Kommunfullmäktige godkänner tekniska nämndens förslag om en höjning av vatten- och avloppstaxan med 10 procent.
13. Kommunfullmäktige beslutar att investeringsprojektet Mörby Centrum, för utbyggnad och förnyelse av allmän platsmark ska index uppräknas och den nya totala investeringsbudgeten blir 220,0 miljoner kronor.
14. Kommunfullmäktige uppdrar till tekniska nämnden att prioritera skyfallsproblematiken i centrala Nora och påbörja arbetet under 2026.
15. Kommunfullmäktige uppdrar till tekniska nämnden att utvärdera hyresmodellen. Uppdraget ska återrapporteras senast kvartal 4 2026 till kommunstyrelsen.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden är ansvarig för den kommunala verksamheten med drift- och huvudmannauppgifter inom förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola samt elevhälsa i kommunal regi. Utbildningsnämnden är också ansvarig för Mörby ungdomsmottagning, öppen förskola, enheten för flerspråkighet samt vuxenutbildning genom kommunsamarbetet KCNO.

Utbildningsnämnden ansvarar i enlighet med skollagen också för bland annat resursfördelning, bidrag för skolskjuts och särskilt stöd, myndighetsutövning i enlighet med skollagen gällande skolplikt och kommunalt aktivitetsansvar samt godkännande och tillsyn av friståendeförskolor.

Förskolorna i Danderyd håller en hög nivå och exempelvis är det 98 procent av vårdnadshavarna, i kommunens enkäter, som uppger att deras barn trivs på förskolan. Kommunen har tolv kommunala förskolor och 17 fristående förskolor i kommunen. Under de kommande åren satsar den kommunala förskolan på att utveckla sin undervisning inom ramen för ett treårigt utvecklingsarbete i samverkan med forskare och andra kommuner. En annan viktig satsning är att utöka ledarskapet med biträdande rektorer för att bättre kunna fokusera på det pedagogiska och det nära ledarskapet.

Generellt och över många år uppvisar Danderyds förskolor och skolor mycket goda resultat. I faktiska kunskapsresultat i grundskolan är en samlad bedömning av olika kunskapsmått att kommunen ligger på absolut toppnivå i riket. Uppföljningar av Skolinspektionen, brukarenkäter och medarbetarundersökningar placerar Danderyds förskolor och grundskolor på en mycket hög nivå. Danderyds gymnasium ligger något lägre avseende förväntat resultat och lärare och elever skattar verksamheten något lägre än i snitt för riket. Nämnden kan ändå konstatera en positiv utveckling med förbättrade resultat de senaste åren och skolan bedriver ett intensivt och målinriktat utvecklingsarbete för att ytterligare höja resultaten.

Förutsättningarna för förskolan och grundskolan bedöms som mycket god. Danderyds kommuns invånare har en mycket hög socioekonomisk grundförutsättning, inte minst med hög utbildningsnivå hos vårdnadshavare, som forskning visar kan vara en av de viktigaste faktorerna för bra skolresultat. Barn/skolpeng för förskola och grundskola ligger i förhållande till jämförbara kommuner på en hög nivå.

För gymnasieskolorna i länet gäller att samma ersättning per elev utgår till skolorna för samma typ av program, oavsett var i länet utbildningen ges. Undantaget är Stockholms stad. Beslut i dessa frågor fattas inom ramen för Storstockholms samverkan och styrning.

Ambitionen att ha Sveriges bästa förskolor och skolor, trots höga resultat och goda grundförutsättningar, kräver ett fortsatt fokus på verksamhetens kvalitéer och tillräckliga resurser.

Som huvuddelen av Sveriges kommuner har även Danderyd sedan många år ett sjunkande barn/elevantal med prognos om fortsatt minskning av volymer. Åtgärder har vidtagits och under kommande år behöver fler åtgärder vidtas, exempelvis att nyttja befintliga lokaler vid tillfällig flytt av elever då skolor ska renoveras. Enebybergs skola har renoverats i flera år och beräknas vara inflyttningsklar i början av 2026. Hyran förväntas öka med cirka 10 miljoner kronor.

När det gäller verksamhetens resultat finns ett fortsatt behov av att arbeta med elever med en problematisk skolfrånvaro, elever i behov av mycket omfattande särskilt stöd samt med en hög grad av upplevd stress bland en del elever, inte minst flickor,

För att nå längre med stödet till alla unga som behöver, men särskilt till flickor, föreslås ytterligare stärkt samarbete mellan socialtjänst, kultur och fritid och skola. En särskild satsning på ungas välmående föreslås för att hitta nya arbetssätt att nå unga också utanför

klassrummen. Detta är ett arbete som behöver bedrivas med insatser riktade mot såväl vårdnadshavare, medarbetare, yngre och äldre barn och på olika sätt, men i nära samverkan mellan kommunens olika verksamheter för att nå störst effekt.

Områden som Utbildningsnämnden ska fokusera på i denna satsning inom ramen för eget ansvarsområde, men också i samverkan med andra parter och då främst kultur och fritid samt socialtjänsten är,

- Utveckla stödet till elever med omfattande stödbehov
- Föräldrastöd
- Utveckla arbetet och metoder för att förebygga och åtgärda problematisk skolfrånvaro
- Stärka elevhälsans och skolornas arbete med att förebygga stress hos våra ungdomar och då med särskilt fokus på flickor.

Ett ytterligare område som skolan har att fokusera är elever med särbegåvning. Det är viktigt för motivationen för dessa elever att de utmanas där de befinner sig med hänsyn tagen till att de inte ska behöva byta lokaler, dvs lämna sin klass, utan kunna få den stimulans de behöver i sin normala lärmiljö.

Ordning, reda och arbetsro är oavsett övriga prioriteringar ständigt i fokus eftersom det ger en god skolmiljö åt alla elever, oavsett kunskapsnivå, ålder och mognad.

Nämndens budgetförslag

Driftsbudget

Utbildningsnämndens förslag till driftsbudget uppgår till 980,8 miljoner kronor för 2026, vilket är en minskning med 27,8 miljoner kronor jämfört med budget 2025.

Minskningen beror på minskade volymer med 28,1 miljoner kronor som motverkas med ökning av anslaget med 0,3 miljoner kronor. Anslaget ökar med anledning av uppräknings med 1 procent motsvarande 0,3 miljoner kronor. Volymer minskar med anledning av färre barn och elever med motsvarande 48,6 miljoner kronor, som motverkas av uppräknings av peng och övriga volymrelaterade kostnader motsvarande 20,5 miljoner kronor. Peng nivåerna räknas upp med 2,0 procent för alla verksamheter med undantag för gymnasiet som räknas upp med 2,8 procent.

Investeringsbudget

Utbildningsnämndens förslag till investeringsbudget uppgår till 3,0 miljoner kronor 2026, vilket är en oförändrad budget jämfört med 2025.

Ordförandens överväganden och förslag

Ordförande föreslår att utbildningsnämnden erhåller 984,8 miljoner kronor i driftsbudget 2026, vilket är en ökning jämfört med nämndens förslag med 4,0 miljoner kronor.

Förslaget inkluderar en riktad satsning på barn och ungas välmående, motsvarande 5,0 miljoner kronor. Utbildningsnämnden ska göra åtgärder och aktiviteter för barn och ungas välmående. Åtgärderna och aktiviteterna syftar till att stärka förebyggande insatser och stöd för barn och unga, bland annat genom utökade resurser till tidiga insatser i skolan och förbättrade samverkansformer mellan socialtjänst, skola, kultur och fritid för att främja en trygg och hälsosam uppväxtmiljö. Utbildningsnämnden ska i delårsrapporten och årsredovisningen återkomma till kommunstyrelsen med en beskrivning av vilka åtgärder och aktiviteter som genomförts och vilka effekter det har lett till.

Förslaget innehåller en genomsnittlig sänkning av gymnasiets programpeng med 0,7 procent från 2,8 procent till 2,1 procent. Danderyds kommun är ansluten till Storsthlm gemensam

gymnasieregion och tillämpar den av Storsthlm framräknade och rekommenderade programpengen för gymnasieskolan. Detta innebär att kommunen har begränsade möjligheter att på egen hand påverka kostnadsutvecklingen för programpengen. För gymnasiet 2026 rekommenderar Storsthlm samverkansområdets kommuner att fastslå föreslagen uppräknings om 2,1 procent. *Minskningen* sänker utbildningsnämnden budget med 1,0 miljoner kronor.

Ordförande föreslår att utbildningsnämnden erhåller 3,0 miljoner kronor i investeringsbudget 2026, i enlighet med utbildningsnämndens förslag.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

16. Kommunfullmäktige anvisar utbildningsnämnden driftsanslag om 984,8 miljoner kronor och investeringsanslag om 3,0 miljoner kronor.
17. Kommunfullmäktige fastställer uppräknings av bidragsbelopp (peng) för pedagogisk omsorg och förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola med i genomsnitt 2,0 procent, och genomsnitt för gymnasiet med 2,1 procent.
18. Kommunfullmäktige fastställer ersättningsnivåer (peng) enligt handling: Ersättningsnivåer till anordnare av verksamhet inom förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, fritidshem och anpassad grundskola 2026.
19. Kommunfullmäktige fastställer uppräknings för programpriser och strukturtillägg för gymnasiet 2026 enligt handling: *Förslag till uppräknings av programpriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan för 2026.*
20. Kommunfullmäktige fastställer ersättningsnivåer (peng) för gymnasiet 2026 enligt handling: *Prislista för gymnasieskolan i Stockholmsregionen 2026.*

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för att erbjuda stöd, skydd och omsorg till kommuninvånare i alla åldrar. Verksamheten omfattar individ- och familjeomsorg, äldreomsorg, funktionshinderomsorg, socialpsykiatri, arbete mot våld i nära relationer, insatser för nyanlända samt kommunal hälso- och sjukvård.

Det är viktigt att socialtjänsten är tillgänglig, förebyggande och kunskapsbaserad – och att insatserna når dem som behöver dem, även när behoven inte är synliga. Under 2025 har socialförvaltningen genomfört flera strategiska utvecklingsinsatser som stärker kvalitet, tillgänglighet och effektivitet. Ett exempel är samarbetet med Arbetsförmedlingen där arbetsrådgivning nu erbjuds som drop-in för alla målgrupper, vilket gör stödet mer lättillgängligt. Ett annat är etableringen av mottagningen Under samma tak i samverkan med Region Stockholm – ett nytt arbetssätt där biståndshandläggare och vårdpersonal samverkar för att förenkla vägen till stöd för äldre och personer med LSS-insatser.

Arbetet fortsätter under 2026 för att nå fler målgrupper. Digitaliseringen har intensifierats genom införandet av säker digital kommunikation, nya e-tjänster och uppgradering av verksamhetssystemet Treserva. Genom SKR:s initiativ Handslaget för digitalisering utvecklas även välfärdstekniska lösningar, och en digital coach erbjuds till seniorer, nyanlända och personer med funktionsvariationer. Förvaltningen har också börjat införa digitala tjänster – kostnadsfria verktyg som ger stöd vid separation, relationer och föräldraskap. Dessa är öppna för alla invånare och bidrar till ett mer förebyggande och tillgängligt stöd.

Ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs inom alla avdelningar, med fokus på egenkontroll, avvikelshantering och uppföljning. Arbetet med att följa upp insatsernas effekt har fördjupats, och samtliga arbetsgrupper inom vuxenavdelningen utbildas i metoder för systematisk uppföljning. Förvaltningen deltar även i nationella uppföljningar inom barn och unga, beroende, ekonomiskt bistånd, våld i nära relationer och funktionshinder. Genom detta stärks förmågan att arbeta evidensbaserat och långsiktigt med verksamhetsutveckling.

Trots utmaningar med volymförändringar och ökade hyreskostnader visar förvaltningen god ekonomisk kontroll. I Danderyd, liksom i andra kommuner, förändras balansen mellan yngre och äldre invånare över tid. För att möta framtidens behov prioriteras utvecklingen av kvarboende, trygghetsboenden och anhörigstöd. Digitala lösningar, som tex. nattkamera istället för fysiska besök, ska stärka tryggheten och motverka ensamhet. En projektanställd gruppchef tillsätts för att stödja biståndshandläggarna i införandet av nya digitala arbetssätt. Digitalt först ska erbjudas i första hand – där det är lämpligt och önskvärt – för att ge individen moderna och flexibla valmöjligheter.

I takt med att samhället förändras har barns och ungas behov blivit alltmer komplexa. Resultaten från Stockholmsenkäten 2024 visar att flickor i Danderyd, särskilt på gymnasienivå, rapporterar en oroande grad av psykisk ohälsa. Stress, sömnsvårigheter, nedstämdhet och höga krav på sig själva är återkommande teman. Flickor uppger också i högre grad än pojkar att de oroar sig för framtiden och har svårt att hitta balans mellan prestation och välmående. Förvaltningen ser därför ett tydligt behov av att prioritera insatser som främjar psykisk hälsa hos barn och unga, med särskild uppmärksamhet på flickors situation. Denna utveckling kräver ett samlat, långsiktigt och tvärsektoriellt arbete.

Den av kommunstyrelsen antagna barn- och ungdomsstrategin betonar vikten av tidiga insatser och samverkan mellan skola, socialtjänst och kultur- och fritidsverksamhet. Strategin utgår från barnets rättigheter och behov, och lyfter fram betydelsen av att arbeta förebyggande, hälsofrämjande och relationsskapande. Socialnämnden bidrar aktivt till detta arbete genom att utveckla insatser som når unga även utanför klassrummet, stärka föräldrastöd och samverkan med skola och fritid, samt ta fram metoder för att förebygga skolfrånvaro och social isolering. Förvaltningen arbetar också med att erbjuda flexibla insatser – med målet att skapa bättre förutsättningar för barns och ungas välmående, delaktighet och framtidstro.

Förvaltningen har under 2025 arbetat utifrån fem tydliga fokusområden, och dessa kommer vara fortsatt vägledande under 2026.

Omställning till ny socialtjänstlag har inletts och förvaltningen arbetar med att lägga grunden för en mer tillgänglig och förebyggande socialtjänst. Insatser utan behovsprövning har börjat införas, barnrättsperspektivet har förstärkts och arbetssätt har utvecklats för att möta lagens krav på kunskapsbaserade metoder.

Digitalisering har tagit tydliga steg framåt genom uppgradering av verksamhetssystem, införande av säker digital kommunikation och rekrytering av en digitaliseringsstrateg. Arbetet har fokuserat på att öka tillgängligheten och effektiviteten, med målet att erbjuda digitala lösningar som förstahandsval där det är lämpligt och önskvärt.

Demografisk utveckling har hanterats genom analys av framtida behov kopplat till en växande äldre befolkning. Förvaltningen har inlett utredning gällande behovet av boendeplatser och utvecklat förebyggande insatser som möjliggör kvarboende med bibehållen livskvalitet och effektivt resursutnyttjande.

Kontinuitet och krisberedskap har stärkts genom etablering av POSOM-samordning och utveckling av rutiner för krishantering, beredskap och kontinuitetsplanering – för att säkerställa att stödet fungerar även under försvårade förhållanden.

Välfärdsbrottslighet har adresserats genom framtagande av en kommunövergripande handlingsplan i nära samverkan med andra förvaltningar. Arbetet har fokuserat på att förebygga och upptäcka oegentligheter inom upphandling, myndighetsutövning och utbetalningar, och förstärks under 2026 med en särskild handläggare.

Under 2026 breddas arbetet ytterligare genom att integrera två nya fokusområden: ett stärkt barnrättsperspektiv med fokus på barns och ungas hälsa, samt ett mer systematiskt arbete mot våld i nära relationer – i linje med den nya lagens krav på förebyggande och stödjande insatser.

Nämndens förslag till budget

Driftsbudget

Socialnämnden förslag till driftbudget uppgår till 852,6 miljoner kronor för 2026, vilket är 50,8 miljoner kronor högre jämfört med budget 2025.

Ökningen beror på en ökning av anslaget med 13,2 miljoner kronor och ökade volymer med 37,6 miljoner kronor. Anslaget ökar främst med anledning av nya korttidsboende Iduns hyra med 7,8 miljoner kronor, kapitalkostnader för inventarier på Idun med 0,7 miljoner kronor och resterande för licenskostnader för verksamhetssystemet och ökade personalkostnader. Ökningen i volym beror på ökat antal 29,5 miljoner kronor och uppräkningspeng och check med 8,2 miljoner kronor. Peng och checken räknas upp med 2 procent.

Kommunledningskontoret vill förtydliga att nämndens ökning av anslaget med 13,2 miljoner kronor ska vara 1,4 miljoner kronor med anledning av uppräkningspeng med 1 procent, och 0,7 miljoner kronor för kompensation för ökade kapitalkostnader enligt planeringsförutsättningarna. Det innebär att kommunledningskontoret justerar ner socialnämndens nettoram med 11,1 miljoner kronor. Driftbudget för 2026 uppgår således till 841,5 miljoner kronor.

Investeringsbudget

Socialnämndens förslag till investeringsbudget för 2026 uppgår till 1,0 miljoner kronor vilket är en minskad budget med 10,0 miljoner kronor jämfört med 2025.

Ordförandens överväganden och förslag

Ordförande föreslår att socialnämnden erhåller 845,5 miljoner kronor i driftbudget 2026, vilket innebär en minskning med 7,1 miljoner kronor jämfört med nämndens svar på planeringsförutsättningar och direktiv.

Förslaget inkluderar en riktad satsning på barn och ungas välmående samt anpassningar för ny sociallagstiftning, motsvarande *4,0 miljoner kronor*. Socialnämnden ska göra åtgärder och aktiviteter för barn och ungas välmående. Åtgärderna och aktiviteterna ska syfta till att stärka förebyggande insatser och stöd för barn och unga, bland annat genom utökade resurser till tidiga insatser i skolan och förbättrade samverkansformer mellan socialtjänst, skola, kultur och fritid för att främja en trygg och hälsosam uppväxtmiljö. Socialnämnden ska i delårsrapporten och årsredovisningen återkomma till kommunstyrelsen med en beskrivning av vilka åtgärder och aktiviteter som genomförts och vilka effekter det har lett till.

Ordförandens förslag innefattar även att socialnämnden behöver utreda de finansiella konsekvenserna av korttidsboendet Idun. Det åligger socialnämnden att presentera förslag på hur Idun kan bedrivas i framtiden för att uppnå en bättre balans mellan intäkter och kostnader. Under tiden denna utredning pågår föreslår kommunledningskontoret att kommunstyrelsen tillfälligt finansierar hyresökningen för korttidsboendet Idun, motsvarande 7,8 miljoner kronor, dock längst till och med utgången av 2027. Uppdraget ska återrapporteras senast kvartal 4 2026 till kommunstyrelsen.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

21. Kommunfullmäktige anvisar socialnämnden driftsanslag om 845,5 miljoner kronor och investeringsanslag om 1,0 miljoner kronor.
22. Kommunfullmäktige fastställer en höjning av hemtjänstcheck med 2 procent 2026.
23. Kommunfullmäktige fastställer en höjning av omsorgspengen till omsorgboenden och LSS boenden med 2 procent 2026.
24. Kommunfullmäktige fastställer en höjning av lokalschablonen med 15 procent 2025.
25. Kommunfullmäktige fastställer avgifter inom socialnämndens ansvarsområden 2026 enligt handling: *Avgifter inom socialnämndens ansvarsområden år 2026*.
26. Kommunfullmäktige uppdrar till socialnämnden att utreda de finansiella konsekvenserna av korttidsboendet Idun. Uppdraget ska återrapporteras senast kvartal 4 2026 till kommunstyrelsen.

Finansiering

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

27. Kommunfullmäktige fastställer att verksamhetens nettokostnad budgeteras uppgå till 2 370,1 miljoner kronor 2026 och finansieras med skatteintäkter (netto).
28. Kommunfullmäktige fastställer att skatteintäkter (netto) budgeteras uppgå till 2 365,8 miljoner kronor 2026.
29. Kommunfullmäktige fastställer att finansnettot budgeteras uppgå till en kostnad av 28,0 miljoner kronor 2026.
30. Kommunfullmäktige fastställer att årets resultat budgeteras till 8,7 miljoner kronor 2026.
31. Kommunfullmäktige fastställer att årets resultat efter justering enligt balanskrav budgeteras till 8,7 miljoner kronor 2026.
32. Kommunfullmäktige fastställer kommunalskatten till 18:25 per skattekrona för 2026.
33. Kommunfullmäktige fastställer att investeringar budgeteras till 641,3 miljoner kronor 2026.

Revision

Driftsbudget

Kommunfullmäktiges presidiums förslag till driftsbudget uppgår till 1,7 miljoner kronor för 2026, vilket är en oförändrad budget jämfört med 2025.

Investeringsbudget

Revision har inga planerade investeringar för 2026.

Ordförandens överväganden och förslag

Ordförande noterar att kommunfullmäktiges presidium har föreslagit att revision erhåller 1,7 miljoner kronor i driftsbudget 2026.

Kommunfullmäktiges presidiums förslag till beslut

Kommunfullmäktiges presidiums förslag till kommunfullmäktige

34. Kommunfullmäktige anvisar revision driftsanslag om 1,7 miljoner kronor och investeringsanslag om 0,0 miljoner kronor.

Revidering av riktlinjer för ekonomistyrning

Kommunens nuvarande riktlinjer för ekonomistyrning antogs av kommunfullmäktige den 17 oktober 2022 (§ 132).

Med anledning av nya regler i kommunallagen gällande resultatutjämningsreserv och resultatreserv behöver nuvarande riktlinjer för ekonomistyrning revideras. I samband med detta föreslår kommunledningskontoret även några andra revideringar kring riktlinjer för god ekonomiska hushållning och huvudprinciper för resursfördelning. En risk och konsekvensbedömning har genomförts och ytterligare bedömning kommer ske i planeringsprocessen där nämnderna ska svara på konsekvenserna för nämndens uppdrag.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

35. Kommunfullmäktige antar föreslagen revidering av riktlinjer för ekonomistyrning för Danderyds kommun. Riktlinjerna ska gälla från och med den 1 januari 2026.
36. Kommunfullmäktige upphäver gällande riktlinjer för ekonomistyrning, antagna av kommunfullmäktige den 17 oktober 2022 (§ 132). Beslutet gäller från och med den 1 januari 2026.

Revidering av riktlinjer för investeringar och exploatering

Kommunens nuvarande riktlinjer för investeringar och exploatering antogs av kommunfullmäktige den 17 oktober 2022 (§ 131).

Kommunledningskontoret föreslår några revideringar för att få en mer effektiv och tydligare investeringsprocess. Revideringen är i huvudsak koncentrerade till tre rubrikerna ”budgetprocessen”, ”genomförandebeslut” och ”uppföljningsprocessen”. En risk och konsekvensbedömning har genomförts och ytterligare bedömning kommer ske i planeringsprocessen där nämnderna ska svara på konsekvenserna för nämndens uppdrag.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

37. Kommunfullmäktige antar föreslagen revidering av riktlinjer för investeringar och exploatering. Riktlinjerna ska gälla från och med den 1 januari 2026.
38. Kommunfullmäktige upphäver gällande riktlinjer för investeringar och exploatering, antagna av kommunfullmäktige den 17 oktober 2022 (§ 131). Beslutet gäller från och med den 1 januari 2026.

Johanna Hornberger
Kommunstyrelsens ordförande

Handlingar

1. Kommunstyrelsens ordförandes förslag till budget 2026 och plan 2027–2028
2. Tjänsteutlåtande Planeringsförutsättningar och direktiv för budget 2026 och plan 2027–2028
3. Avgifter inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden 2026
4. Planhyror inom- och utomhusidrott 2026
5. Ersättning till anordnare av verksamhet inom förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, fritidshem och grundsärskola 2026
6. Programpriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan 2026
7. Prislista för gymnasieskolan i Stockholmsregionen 2026
8. Avgifter inom socialnämndens ansvarsområden 2026
9. Investeringar budget 2026 och plan 2027–2028
10. Skatteintäkter budget 2026 och plan 2027–2028
11. Kommunfullmäktiges presidiums förslag till budget för revision
12. Resultaträkning
13. Föreslagen revidering av Riktlinjer för ekonomistyrning
14. Jämförelse mellan nuvarande och föreslagen revidering av riktlinjer för ekonomistyrning
15. Föreslagen revidering av riktlinjer för investeringar och exploatering
16. Jämförelse mellan nuvarande och föreslagen revidering av riktlinjer för investeringar och exploatering